

Keski-Suomen Maanpuolustaja

ksmaanpuolustaja.fi

Syyskuu 2020

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

39. vuosikerta

Kesällä marssittiin Savukoskella partisaanien jäljillä

Sivut 8-9

Jääkärimerkit, sivu 5.

Sotilaspojat, perinnejärjestöt, kunniamerkit, sivu 6.

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry SYYSKOKOUS

Tiistaina 13.10.2020 klo 18.00 Cafe Vilhelm,
Ahjokatu 18, Jyväskylä. Kokouksessa käsitellään
sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen.
Piirihallitus

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry SYYSKOKOUS

Tiistaina 13.10.2020 klo 18.00 Cafe Vilhelm,
Ahjokatu 18, Jyväskylä. Kokouksessa käsitellään
sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen.
Piirihallitus

PÄÄKIRJOITUS

Mika Pakkanen
Puheenjohtaja
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry

Paikallispuolustus – mahdollisuus reservinupseereille ja reserviläisille!

Syyskuussa 2020 Maavoimat järjesti paikallispuolustusharjoituksen usean maakunnan alueella. Maavoimien julkaisun mukaan harjoituskokonaisuus muodostui kuudesta paikallispuolustusharjoituksesta ja niihin osallistui yhteensä noin 4 400 Puolustusvoimien henkilökuntaan kuuluvaa, varusmiestä, reserviläistä ja muiden viranomaisten edustajaa. Panssariprikaatin alueella syksyn harjoituksen painopiste oli Päijät-Hämeessä ja sen keskeinen teema oli viranomaisyhteistyö.

Paikallisjoukot perustettiin puolustusvoimauudistuksen yhteydessä ja ne ovat toimineet vuodesta 2015 alkaen sodan ajan kolmantena joukkona operatiivisten ja alueellisten joukkojen rinnalla. Paikallispataljoonien hiotuimman ja suorituskykyisimmän osan muodostavat pääasiassa maakuntakomppaniat, joissa reserviläisten osaanmistä on pystytty kehittämään ja syventämään jo ennen uudistusta. Mutta paikallispataljoonat ovat paljon muutakin kuin maakuntakomppaniat.

Reserviupseeriliiton ja reserviläisliiton puheenjohtajat ovat tavanneet Puolustusvoimien johtoa kuluvaan syksyn aikana. Puolustusvoimain komentajan mukaan Puolustusvoimat kehittää paikallispuolustuksen roolia ja tehtäviä. He haluavat varmistaa vapaaehtoisten reserviläisten saannin paikallisjoukkojen tehtäviin. On tärkeää, että tehtäviin pystytään sijoittamaan osaavat ja motivoituneet henkilöt. Mistä ja miten nämä tehtävät sekä henkilöt saadaan kohdistettua?

Perinteisesti näyttöpaikkoja ovat olleet kertausharjoitukset ja Puolustusvoimien Maanpuolustuskoulutukselta (MPK) tilaamat koulutukset. Tämä on toiminut sijoitetun reservin osalta. Mitä sitten, jos sinulla ei ole aktiivista sijoitusta tai olet vapautumassa nykyisestä tehtävästä? Kuinka osoittaa motivoituneisuus ja osaaminen uusiin tehtäviin?

Puolustusvoimat suunnittelevat resurssit ja harjoitukset oman rahoituksensa pohjalta pitkäjänteisesti. Edellisen pohjalta he tilaavat koulutusta MPK:lta. Kouluttajakentältä ja katsontakannasta riippuen suunnittelusykli suunnittelusta toteutukseen ottaa 12–18 kk. Nykymaailmassa tämä on erittäin pitkä aika ja reagointikyky on ollut rajoitettu. Tämä tarjoaa mahdollisuuden meille yhdistys- ja piiritasolla. Organisaatiomme sekä hallintomme ovat ketterämpiä ja eri tavalla säädellyt kuin puolustusvoimilla ja MPK:lla. Yhdistyksissä pystymme halutessamme tekemään nopeita päätöksiä ja järjestämään koulutusta sekä tapahtumia osaavien aktiivien organisoimina ja toteuttamina. Lisäksi tunnemme jäsenemme!

Meidän tulee keskustella Puolustusvoimien aluetoimistojen ja MPK:n kanssa rakentavasti yhteistyön mahdollisuuksista ja tehtävien jaosta piiriemme alueella. Millaiset tehtävät olisivat tehokkaimmin ja joustavimmin järjestettävissä yhdistysten kautta? Nopeasti tulee mieleen esimerkiksi kenttäkelpoisuustapahtumat. Tehtäväjaton ja tehtävien tulee olla selkeät. Keskusteluyhteys ja kanava aluetoimistoihin tulee virallistaa yhdessä sovittavien roolien mukaisesti. Tavoitteena tulee olla joustava toimintatapa aluetoimistojen kanssa, joka mahdollistaa yhdistyskentällä aktiivisten ja motivoituneiden reserviläisten tunnistamisen sijoitettaviksi SA-tehtäviin. Tämä lisää yksilön mielekkyyttä osallistua toimintaan ja tehostaa osuvien valintojen toteuttamista aluetoimistoissa. Lopullisen päätös sijoituksesta jää luonnollisesti puolustusvoimille.

Reipasta ja antoisaa syksyä Maanpuolustajat!

KOLUMNI

Venäjä, Venäjä, Venäjä...

Jyri Häkämies puolustusministerinä lausui joitakin vuosia sitten otsikon maagiset kolme sanaa Yhdysvaltain maaperällä tarkoittaen sillä turvallisuusuhkia. Kesän aikana Venäjä on ollut paljon otsikoissa kun oppositiopoliitikko Aleksei Navalnyi sairastui äkillisesti lennolla Tomskista Moskovaan. Kone teki hätälaskun Omskiin ja Navalnyi kiidätettiin sairaalaan. Alkoi spekulointi siitä, mitä Navalnyille oli tapahtunut. Oliko hänet myrkytetty? Siperialaissaaralan lääkäri tuli vapisevin käsin median eteen vakuuttamaan, ettei ole myrkytyksestä kyse. Hän sai sanotuksi päädiagnoosiksi aineenvaihduntamallisen sairauden johtuen matalasta sokeritasapainosta.

Aavistukset myrkytyksestä vahvistuivat ja lännestä ryhdyttiin ehdottamaan Navalnyin siirtoa länsimaiseen sairaalaan. Siperialislääkärit ehtivät kertomaan, ettei potilaan kunto salli siirtämistä. ”Siirtoa ei ole mahdollista suorittaa”, kertoivat lääkärit taas vapisevin käsin median edessä. Alkoi valtionpäämiesten välinen viestintä, johon myös Suomen presidentti Sauli Niinistö osallistui olemalla yhteydessä Saksan Angela Merkeliin ja Vladimir Putiniin. Hänen viestinsä oli, että ”eikö Navalniya voisi kuitenkin siirtää”. EU:n komissio vetosi myös siirron puolesta. Aleksei Navalnyin siirto tuli sitten mahdolliseksi. Tässä vaiheessa astui esiin Venäjän ulkoministeri Sergei Lavrov, jonka viesti oli, että kyse on lännen salakavalasta juonittelusta Venäjää vastaan! Potilas on kuitenkin alkanut pikku hiljaa paranemaan saksalaisessa sairaalassa ja sieltä on viestitetty, että Navalnyi on yritetty myrkyttää Novitšok-hermomyrkyllä.

Venälaisten lausuntojen ketju tuo mieleen talvisodan syttymishetken, jolloin Kansainliitto moitti silloista Neuvostoliittoa sodasta Suomea vastaan. Vastaus tuli nopeasti: ”Emme ole sodassa, vaan elämme rauhanomaista rinnakkaiseloja Suomen kansanhallituksen kanssa”. Tämän hallituksen pääministerinä vaikutti Laukaan suuri poika - Otto Ville Kuusinen. Loppuvuoden 1939 tapahtumat rintamilla veivät kyseiseltä kansanhallitukselta toimintamahdollisuudet, eikä siitä joulukuun jälkeen enää kuultu yhtään mitään.

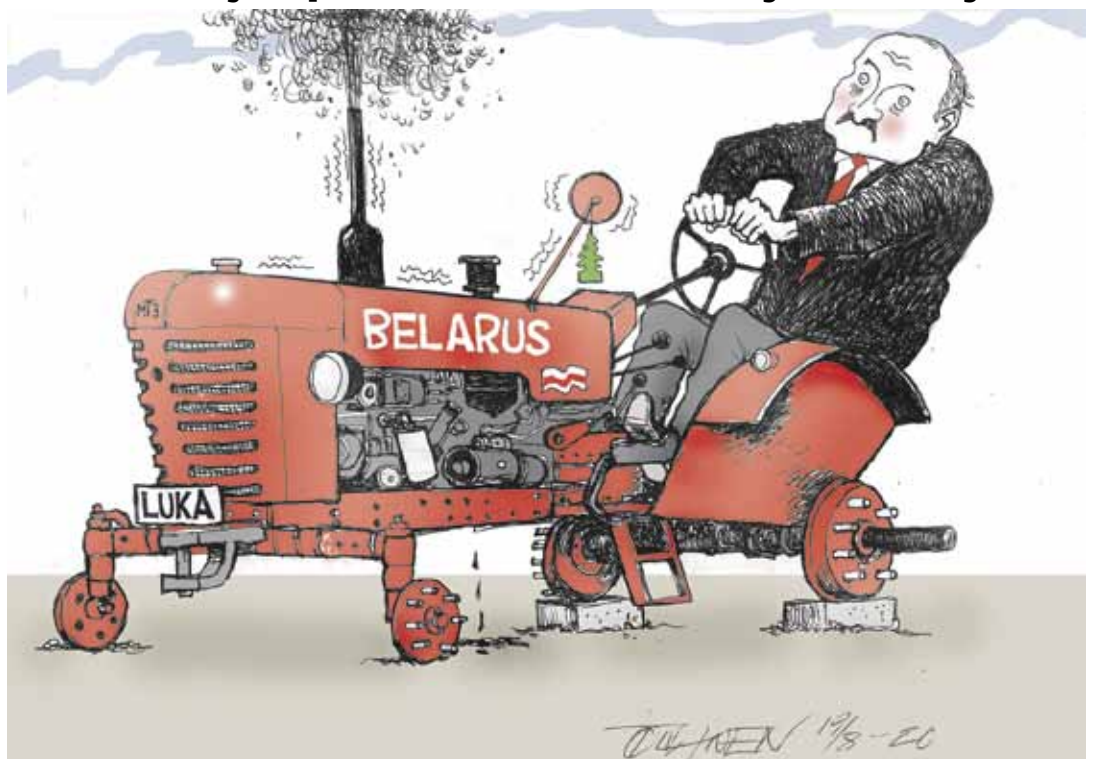
Aika monet Aleksei Navalnyin kaltaiset poliitikot ja toimittajat, jotka vastustavat istuvaa presidenttiä, ovat joutuneet tuntemattomalla tavalla murhayritysten kohteeksi tai kuolleet epäselvissä olosuhteissa. Tekoja ei ole tutkittu eikä selvitetty. Aleksei Litvinenko menehtyi poloniumin ”yliannostukseen” ja toimittaja Anna Politkovskaja ammuttiin.

Kaava tuntu olevan hyvin samanlainen kun halutaan joku henkilö raivata tieltä. Tunteuttomaksi jäävät ”myrkyttäjät” tekevät teon, sen jälkeen kiistetään tapahtuma ja viimeinen valttikortti on kääntää kaikki lännen vihamielisyydeksi Venäjää vastaan. Onkohan mikään muuttunut talvisodan ajoista?

Päätoimittaja

Tapio Paappanen

Valkovenäjän presidentillä menee nyt näin ”hyvin”

Kuva: Ilkka Toivanen. Julkaistu aiemmin Maaseudun Tulevaisuus -sanomalehdessä.

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA Lehden seuraava numero ilmestyy viimeistään viikolla 51 joulukuussa 2020. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 30.11.2020 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirin tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsensihteerille.

RUL: jasanasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jasanasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695
paatoimittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Hannu Karjalainen, Valkeakoski, Martti Porvali, Jyväskylä,
Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä, Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari
Hämäläinen, Viitasaari, Perttu Hietanen, Korpilahti

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Kansikuva: Tapio Paappanen
Painopaikka: Sata-Pirkan Painotalo Oy
Reserviupseeripiiri ja reserviläispiiri:
reserviupseeripiiri@ksrespiirit.fi
reservilaispiiri@ksrespiirit.fi

Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Juha Hyvärinen
verkkotoimittaja@ksrespiirit.fi

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Mika Pakkanen, Jyväskylä puh. 040 500 7642
RES: Perttu Hietanen, Korpilahti, puh. 040 507 1684
Piirien taloudenhoitaja: Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 76

Keski-Suomen alue-toimisto

Arvoisat Keski-Suomen Maanpuolustajan lukijat!

Keski-Suomen alue-toimiston järjestämien maanpuolustustapahtumien osalta on kulunut vuosi ollut perin hiljainen. Kuten lukuisat muut toimijat, on alue-toimisto valitettavasti joutunut peruuttamaan

Maanpuolustustapahtumat jatkuvat hiljaiselon jälkeen

tai siirtämään vuoden 2020 keväälle, kesälle ja alkusyksyyn suunniteltuja maanpuolustustapahtumia. Esimerkiksi Puolustusvoimain lippujuhlan päivän reservin ylennyksiä ja palkitsemisia ei kesäkuussa päästy juhlimaan perinteisin menoin. Tässä artikkelissa kerron siitä, miten Keski-Suomen alue-toimisto suunnittelee toteuttavansa tulevia maanpuolustustapahtumia. Kaikissa järjestelyissä mennään turvallisuus edellä ja noudatetaan THL:n ja Puolustusvoimien suositamia tai määräämiä varotoimia ja rajoituksia. Tarvittaessa muutamme suunnitelmia koronatilanteen edellyttämällä tavalla.

Reservin ylennyksiä ja palkitsemisia juhli-taan kaksi kertaa vuodessa

Keski-Suomen alue-toimisto järjestää vuosittain kaksi reservin ylentämis- ja palkitsemistilaisuutta kesä-

kuussa ja joulukuussa. Periaatteena on, että Puolustusvoimain lippujuhlan päivän 4. kesäkuuta ylennyksiä ja palkitsemisia juhlitaan Keski-Suomen maakunnan alueella ja itsenäisyyspäivän ylennyksiä aina Jyväskylässä. Niinpä itsenäisyyspäivänä 2020 ylennettävillä ja palkituilla pidetään **reservin ylentämis- ja palkitsemistilaisuus Jyväskylässä 4. joulukuuta 2020**.

Vuonna 2021 Puolustusvoimain lippujuhlan päivän ylennys- ja palkitsemistilaisuus järjestetään 4. kesäkuuta Kinnulassa, Keski-Suomen pohjoisosassa. Näihin tilaisuuksiin osallistuvat tulevat aikanaan saamaan henkilökohtaisen kutsun.

Maanpuolustusiltoissa on tarjolla ajankohtaista tietoa

Syksyn kutsuntojen yhteydessä Keski-Suomen alue-toimisto järjes-

tää perinteisesti 2–3 maanpuolustustilaisuutta. Tänä vuonna maanpuolustustilaisuuksia pidetään 7. lokakuuta Joutsassa, 17. marraskuuta Keuruulla sekä Laukaassa 24. marraskuuta. Tilaisuudet ovat kaikille avoimia.

Maanpuolustustiltojen ohjelma tarjoaa ajankohtaista tietoa Puolustusvoimista ja vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta. Tänä vuonna tarkastellaan erityisesti sotilaallisia valmiuksia kehittävää nk. SOTVA-koulutusta. Tilaisuudessa toimintaansa esittelevät Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK ry) ja muut vapaaehtoiset maanpuolustusjärjestöt sekä maakuntajoukot. Tämän lisäksi maanpuolustustiltoihin osallistuu vierailuvia luennoitsijoita, joiden mielenkiintoiset aiheet liittyvät Keski-Suomeen ja maanpuolustukseen erilaisista näkökulmista.

Joutsassa yleisesikuntaeverstiluutnantti Antti Hauvala kertoo tuoreista kokemuksistaan Suomen

puolustusasiamiehenä Virossa, Latviassa ja Liettuassa.

Keuruulla ja Laukaassa valokuvaaja Esko Soini kertoo miten hän näki ja koki **Talvisota-elokuvan** kuvaukset Haapamäellä 1980-luvun lopulla. Samassa yhteydessä Soinin Talvisota-aiheisia valokuvia voi ihaila pienimuotoisessa valokuvanäyttelyssä. Maanpuolustustiltojen tarkemmasta ohjelmasta, aikatauluista ja muista yksityiskohdista Keski-Suomen alue-toimisto tiedottaa paikallisissa sanomalehdissä sekä sosiaalisessa mediassa.

Ilmavoimien soittokunta esiintyy Maavoimien vuosipäivän konsertissa Jyväskylän Paviljongissa

Maavoimien vuosipäivää vietetään 24. helmikuuta. Yleisenä periaatteena on, että vuosipäivä vietetään maakuntiin alue-toimistojen kautta. Ensi vuonna Keski-Suomen

alue-toimisto järjestää vuosipäivän kunniaksi yleisölle avoimen konsertin Paviljongissa. 18. helmikuuta 2021 pidettävässä konsertissa saamme nauttia Ilmavoimien soitto-kunnan esityksestä. Aikatauluista ja muista yksityiskohdista tiedotamme myöhemmin lisää.

*Everstiluutnantti
Yrjö Lehtonen
Keski-Suomen
alue-toimiston päällikkö*

Keski-Suomen reserviupseeri-piirin puheenjohtaja Mika Pakkanen (vas.), Ilmasotakoulun apulaisjohtaja everstiluutnantti Kai Naumanen ja Ilmavoimien RUK 109 -kurssin priimus upseerikokelas Matias Määttänen miekan luovutuksen jälkeen.

RUL:n kunniamiekka n:o 499 upseerikokelas Matias Määttäsel-le

Ilmavoimien reserviupseerikurssin n:o 109 päätöstilaisuus oli 27.8. pitkstä aikaa tilaisuus, jossa reserviupseeri-piirinä oltiin mukana. Ilmavoimien Viestikoulun apulaisjohtaja everstiluutnantti Kai Naumanen kertaili kurssin tunnelmia puheessaan. Koronavirus on vaikuttanut toimintaan ja sen ehdoilla edettiin.

Naumanen korosti johtajan omaa esimerkkiä, itsensä kehittämistä, tasapuolista ja oikeudenmukaista ihmisten kohtelua ja alaisten arvostusta kaikissa niissä vaihtelevissa tilanteissa mitä johtajalle vastaan tulee. - Sodanajan johtajan on pysyttävä viemään joukko taisteluun, jossa voi voittaa tai kuolla, mainitsi Naumanen sotilasjohtajan reaali-maailmasta.

Valta ja vastuu käsikädessä

Kurssin johtaja kapteeni Sorjonen kehui kurssin henkeä. Se oli kaksi viikkoa pidempi kuin aiemmat kurssit. - Perusteet olette nyt saaneet. Tämän jälkeen alkaa oppien soveltaminen käytäntöön. Johtaja ei ole koskaan valmis, valta ja vastuu kulkee käsi kädessä, totesi kurssin johtaja.

Ihmisten johtajuus

Reserviupseeri-piirin puheenjohtaja Mika Pakkanen kannusti tuoreita johtajan alkua kehittämään ihmisten johtamisessa. Hän kertoi lyhyesti Reserviupseeriliitosta ja kutsui kaikki aikanaan liittymään oman paikkakunnan reserviupseeriyhdis-

tyksen jäseniksi. Sitä kautta löytyy tilaisuuksia kehittää omia johtajan valmiuksia myöhemmän elämän varrella.

”Elämäni paras kokemus”

Kurssin priimus Matias Määttänen oli ylpeä kurssista ja siitä, että kaikki antoivat parastaan.

- Kurssilaisten välille kehittyi kemia, mikä vahvisti yhtenäisyyttä, kertoi Määttänen. Hän kiitti koulutajia ja erityiskiitoksen sai kurssin johtaja kapteeni Sorjonen. Reserviupseerikurssi oli priimus Määttäselle tähänastisen elämänsä paras kokemus.

*Teksti ja kuva:
Tapio Paappanen*

Keski-Suomen Ampujien ampumarata avautui kesäkuussa haulikkoampujille

Korkein hallinto-oikeus päätti helmikuussa 2013 sulkea Keski-Suomen Ampujat ry:n haulikkoradan perusteena ammunnan aiheuttama melu. Nyt kesäkuussa seura sai iloisia uutisia kun haulikkoammunta tuli yli seitsemän vuoden tauon jälkeen jälleen mahdolliseksi. Haulikkoammunnat aloitettiin parinkymmen henkilön voimin.

- Viimeisimmässä vaiheessa seura rakensi meluvalliin jatkeen ja aidan sen päälle, joita ympäristölupapäätös edellytti, kertoi Keski-Suomen Ampujat ry:n puheenjohtaja Kari Laitinen Keski-Suomen Maanpuolustajalle. Ympäristöluvan edellyttämiä muutoksia radalla on tehty vuodesta 2008 alkaen seuran omin varoin. Meluvallit, niiden korottaminen ja muu viimeistely on vaatinut kymmeniä tuhansia euroja.

Ympäristölupa on kompromissi ampujien ja alueen asukkaiden toiveiden välillä. - Seura ymmärtää, että lähellä on asutusta ja siitä johtuen heinäkuussa radalla on kahden viikon sulku-aika silloin kun on suurin lomakausi meneillään. Radan käyttöajat on rajattu niin, että ne mahdollistavat rauhallisen asumisen ympäristössä. Luvasta ei kukaan valittanut, joten tässä vaiheessa päästiin kompromissiin, joka käy kaikille, kertoi Kari Laitinen. Haulikkoampujat ovat hartaasti odottaneet radan avautumista. Eri-tyisesti metsästäjät ovat pitkään olleet harjoittelupaikkoja vailla

- Kaksi kertaa viikossa on seuralla on palveluvuoroja, jolloin paikalle saavat tulla metsästäjät, jotka haluavat harjoitella kiekkojen ampumista haulikolla, kertoi Laitinen. Radalle on tulossa paljon käyttäjiä, koska ampumaurheilua haulikkola-

jeissa harrastavat muodostavat ison joukon metsästäjien lisäksi.

Reserviläisille rata tarjoaa myös hyvät mahdollisuudet perinteisten pistooliammuntojen, pienoiskiväärilajien, haulikkolajien ja sovellet-tujen reserviläisammuntojen harrastamiseen. On hieno asia, että 100 vuoden ikään ehtinyt seura pystyy nyt tarjoamaan ampumaurheilun harrastajille hyvät ja turvalliset olosuhteet eri lajien harrastamiseen ja kilpailutoimintaan.

*Teksti ja kuva:
Tapio Paappanen*

Keski-Suomen Ampujat ry:n Rajamäen haulikkorata kuvattuna meluvallin päältä elokuussa.

Vuoden 2020 viimeinen neljäs on jo käsillä ja suuntaamme katseen tiukasti kohti vuoden 2021 kursseja tavoitteineen. Tätä kirjoittaessani on edessämme Tikkakosken koulutuspaikan vuoden 2021 koulutuksen suunnittelutilaisuus. Tilaisuudessa lyömme lukkoon tulevan vuoden koulutustapahtumat mm. aluetoimiston antamien tavoitteiden mukaiset sotilaallisen valmiuden kurssit eli SOTVA-kurssit. Samoin vuosisuunnitelmaan kirjataan kaikki ne kurssit, joita MPK:n jäsenjärjestöt haluavat toteuttaa MPK:n tukemana koulutuksena vuoden aikana. Suunnittelupäivän aikana tekemämme työn

Vuoden 2020 viimeinen neljännes käyntiin Mistä tullaan ja minne mennään?

perusteella kokoon ”virkatyönä” koko vuoden 2021 tukitarve-esityksemme toimintaamme tukevalle joukko-osastolle. Koulutuksen suunnittelupäivillä on siis erittäin suuri merkitys tulevalle vuodelle -olipa siten kyseessä mikä hyvänsä kurssi tai kohderyhmä. Ei ole olemassa ”näin on ennenkin tehty” tai ”olihan nämä viimevuonnakin” automaattia.

Vuoden alussa voimaan tulleen VMP-lain (Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuskoulutuksesta) muututtua, myös SOTVA-kurssien suunnittelu ja vienti vuoden kurssisuunnitelmaan tapahtuu juuri näissä koulutussuunnittelun päivinä. Tämä korostuu erityisesti Paikallispataljoonan joukkojen koulutuksen suunnittelussa, jonka tavoitteet asettaa aluetoimisto.

Kaikki nyt suunniteltavat kurssit viemme MPK:n koulutuskalenteriin marraskuun 2020 aikana. Vähintään 2021 tammi- ja helmikuussa alkavien kurssien osalta tulee

käytössämme olla kaikki tarpeellinen tieto, jotta voimme avata kurssin kurssikalenteriin ja osallistujat voivat ilmoittautua kurseille. Tarvittavilla tiedolla tarkoitetaan kurssien johtajia, kurssiväapeleitä, koulutuksen tavoitteita, sisältöä ja niin edelleen. Ei pidä myös unohtaa sitä, että tammikuun kurssien tukipyynnöksi tehdään jo marraskuun 2020 alussa. Onneksi kurssien johtajilla ja väapeleillä on käytössään suunnittelutyönsä tukena kurssitietolomakkeet ja muu kirjallinen tukimateriaali.

Henkilöstömuutoksia Tikkakosken koulutuspaikalla

Vuoden 2020 aikana Tikkakosken koulutuspaikan riveissä tapahtunut elokuussa henkilöstömuutoksia Pekka Niemisen aloittaessa koulutuspäällikkönä 1.8.2020. Pekka on ottanut vastaan myös MPK:n

varaston hoidon Erkki ”Eki” Karvosen jäädessä varastovastaavan tehtävistä hyvin ansaittua vapaa-aikaa nauttimaan. Tehtävän siirto tapahtui virallisemmin elokuun loppuun varastolaskennan päätyttyä. Ekiä tuntiin taitaa kuitenkin koiraharastus ja matkailuautolla liikkuminen pitää miehen liikkeessä.

Lähes samaan ajankohtaan osuu myös koulutuspäällikkö Veikko Vallin siirtyminen 5.9.2020 lukien ”oloneuvos – vapaaehtoistoimijaksi” ja tässäkin tapauksessa varmaan Veken voi jatkossa bongata Aalto-Alvarin aamu-uinnin ja pyöräilyn merkeissä Jyväskylässä.

Jo tässä vaiheessa kiitokseni molemmille tehtävästä lähtevälle vahvasta panoksesta vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen hyväksi tehdystä työstä – **KIIITOS!** Samalla toivotan tervetulleeksi Hämeen maanpuolustuspiiriin koulutuspäällikköjen riveihin uutena tulevan Pekan – **TERVETULOA!**

Koronarajoitukset ja tilojen käyttö

Koronarajoitukset ovat vaikuttaneet suuresti varuskunnallisten tilojen käyttöön kautta koko Suomen. Onneksi tässä on vähitellen päästy eroon jo monissa kohdin ”hyperventilaatiovaiheesta” niin maastossa ja ampumaradoilla tapahtuvan koulutuksen mahdollistamisen myötä. THL:n, Puolustusvoimien ja MPK:n ohjeistuksen mukaisesti huolehdimme myös omalta osaltamme annettuja korona-ohjeita, joita päivitetään tarpeen mukaan. Kuitenkin avainasemassa on jokainen toimija omalta osaltaan. Vaikka ohje olisi kuinka hyvä tahansa, se ei yksin riitä jollei sitä noudateta. Toimikaamme siis vastuullisesti niin maastossa kuin sisätiloissakin. Ohjeistus lähetetään kurseille osallistuville sähköpostiin ennen kurssin alkua.

Olethan päivittänyt omat tietosi MPK:n tietojärjestelmään?

Muistakaa tarkastaa omat henkilötietonne MPK:n järjestelmästä viimeistään kurssille ilmoittautuessa. Mikäli olet unohtanut käyttäjätunnukseksi tai salasanasiksi, on järjestelmässä ohjeet, kuinka saat apua sellaisen tilanteen sattuessa. Ajantasaisilla tiedoilla varmistat kurssitiedotteiden ja mahdollisen ennakoaineiston saamisen.

Liikunnallista ja mukavaa syksyä teille toivottaen!

Aarne Markko
Valmiuspäällikkö
Hämeen maanpuolustuspiiri
Tikkakosken koulutuspaikka

Kunnostuksen jälkeen upean kaunis hautausmaa kesäisessä auringossa. Muistomerkki pystytettiin vuonna 1921.

Sankarihautausmaa uuteen kukoistukseen Viitasaarella

Viitasaaren kaupunki sai valtuustoaloitteen sankarihautausmaan, hautakivien ja muistomerkkien kunnostamisesta. Kaupungin, seurakunnan, veteraanijärjestöjen ja reserviläisyjärjestöjen edustajat nimisivät työryhmän, joka määritteli suoritettavat kunnostustyöt.

Urakkakilpailutus ja työt suoritettiin kevään ja kesän 2020 aikana. Seurakunta on kunnostanut hautausmaan käytävälaitteita ja poistanut ikäänantynyttä kasvillisuutta, pensaita ja puustoa.

Urakoitsija suoritti vuoden 1918 muistomerkkin ja tyynykivien puhdistuksen sekä tekstit maalattiin uudelleen. Vuoden 1939-1945 muistomerkki ja tyynykivet puhdistettiin. Muistomerkkin lohkojen saumat uusittiin säänkestäväksi sekä lisättiin pronssiset vuosilukunumerot 1939-1945 julkisivuun.

Juhla pidettiin elokuussa

Sunnuntaina 23.8.2020 jumalanpalveluksen jälkeen kokoonnuttiiin juhlimaan seurakunnan ja kaupungin yhteistyönä toteutettua projektia. Suoritettiin kunniakäynti ja lak-

settiin sepeleet muistomerkeille. Hannu Halmesmäki piti esitelmän sankarihautausmaan historiasta. Poimintoja Halmesmäen esitelmästä. Hannun isä, pastori Heikki Halmesmäki kirjoitti päiväkirjaansa:

”Oli päätetty kaivaa hauta, kauniille, suorastaan rohkealle paikalle kirkonmällä.”

Viitasaaren ensimmäinen kaatunut sotilas oli valkoisten puolelta jääkäriluutnantti Arvo Thauvon, kirkkoherran poika. Siunaus toimi-

tettiin 14.3.1918. Näin oli perustettu Viitasaaren sankarihautausmaa.

Muistomerkki paikalleen vuonna 1921

Vuoden 1918 muistomerkkin suunnitteli Arkkitehtitoimisto Sjöström & Palmqvist Helsingistä. Kivi louhittiin viitasaarelaisesta Kirrinkallion harmaasta graniitista. Vapaussodan 20 kaatunutta saivat seitsämän metriä korkean muistomerkkin 17.9.1921. Paljastuspuheen piti maaherra Bruno Sarlin ja tilaisuudessa oli 4000 henkilöä.

Sotien uhrien määrät Viitasaarella

Talvisota vaati 67 viitasaarelaista uhria ja jatkosodan hyökkäysvaihe 1941 heinä-joulukuussa 167 uhria. Hautausmaa-alue alkoi käydä. Kesäkuun 11.-12. päivinä 1942 pidettiin ensimmäiset hiekanajo ja sankarihautaukset. Viitasaaren Seutu-lehti kuulutti hevosmiehiä kunniatehtävään: ”Lotat keittävät hernekeiton ja korviketta, omat voileivät ja sokeri mukaan.” Toinen alueen laajennus suoritettiin 10. päivä tammikuuta 1944 jolloin täytemaata ajettiin palkan edestä.

Suurin yksittäinen siunaustilaisuus pidettiin 1.3.1942, jolloin siunattiin 52 sankarivainajaa. Jalko- ja Lapinsodassa viitasaarelaisia kaatui 330. Hautoja 1939-45 alueella on 382.

Hautakohtaiset muistomerkit

Hautakohtaisia tyynykiviä alettiin suunnitella 1947. Laitettiin kirje sankarivainajien omaisille, kerrottiin kivien malli, koko ja hinta. Omaisia pyydetään osallistumaan ostamalla kivi. Aika moni sen lunastikin. Lisäksi oli saatu lupa varainhankintakeräykseen vuodesta 1947 alkaen.

Sankarimuistomerkistä kilpailu

Varsinaisesta muisomerkistä järjestettiin kutsukilpailu. Voittaja valittiin 12. päivä kesäkuuta 1956. Voittajaksi selviytyi Rakel Koivis-

Kenttäpiispa Johannes Björklund. SA-kuva.

ton ehdotus: **”Jülkeentulevien perintö”**. Harmaagraniittinen muistomerkki tehtiin Loimaan kiviveistämöllä 1956-57. Muistomerkkin vihki kenttäpiispa Johannes Björklund 15. päivänä syyskuuta 1957. Tilaisuudessa oli yli 1500 henkilöä.

Arvokas perintö nuorille

Elokuun juhlatilaisuudessa Viitasaaren sotaveteraanit ry:n puheenjohtaja Isto Korhonen kertoi suoritetuista kunnostustoimista. Korhonen toivoi, että sankarihautausmaan ja annettujen uhrien arvostus ja kunnioitus säilyisi myös tulevien sukupolvien arvomaailmassa.

Teksti ja hautausmaan kuvat: Kauko Ikäheimonen

Hautausmaa 1920-luvulta.

Martti Porvali puhui Jyväskylän vanhalla hautausmaalla. Kuvassa majuri Hannu Haapamäki (vas.). Seppeleenlaskijat Markku Louekari ja Hannu Mäkisalo (kesk.), JP 27:n perinneyhdistyksen Keski-Suomen osaston lippu ja vartiassa reservin kapteenit Petri Ruotsalainen, Tero Tamminen ja Ilkka Jauhiainen. Oikealla toisen sepeleen laskijat Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuuston pj Heikki Tynkkynen ja kouluneuvos Jorma Lempinen (oik.).

Tilaisuutta seurasi joukko jyväskyläläisiä.

Seppeleet ja jääkärimerkit paikallaan Yrjö Koiviston ja Kustaa Suominen sankarihaudoilla.

Jääkärimerkit taistelun jälkeen vihdoinkin paikalleen

Pitkäaikaisen vääntämisen jälkeen Jyväskylän vanhan hautausmaan kaksi sankarivainajan muistolaatua saivat jääkärimerkkinsä 17.9. Jääkäriluutnantti Eino Yrjö Koiviston ja jääkärialiupseeri Kustaa Alarik Suominen haudoille laskettiin sepeleet juhlassa tilaisuudessa, jossa mukana oli Ilmavoimien Soittokunta, Keski-Suomen Alue-toimiston henkilökuntaa, reservi-

läisistä muodostetut lippuvartiot ja joukko muita kaupunkilaisia. Tilaisuuden järjesti Jääkäripataljoona 27:n Perinneyhdistyksen Keski-Suomen osasto.

Ensimmäinen aloite jo vuonna 2002

Järjestävän yhdistyksen puheen-

johtaja Martti Porvali oli laatinut ensimmäisen esityksen em. kahden jääkäriin haudan merkitsemisestä jääkärimerkillä jo vuonna 2002. Sen jälkeen merkien kiinnittäminen oli kielletty moneen kertaan Jyväskylän seurakunnan päättävissä elimissä. Perusteeksi oli mainittu mm. se, että sankarihautoja ei saisi muuttaa oleellisesti, ei edes pienillä merkeillä. Kummalliseen valoon tämän voimakkaan vastustuksen saattaa maakunnan muilla sankarihaudoilla vallitseva todellisuus: kaikkialla maakunnan muilla sankarihaudoilla on jääkärimerkit olleet kiinnitettynä jo pidemmän aikaa.

Martti Porvali kertoi kirkkohallituksen todenneen yli kolme vuosikymmentä sitten, että jääkärihautojen voidaan kokonaisuudessaan katsoa muodostavan Suomen itsenäisyystaistelun muistomerkkin. - Nyt kun nämä kaksi merkkiä on kiinnitetty, niin sankarihautoihin haudattujen jääkärien haudat on merkitty Keski-Suomessa, lausui Porvali tyytyväisenä. Perinneyhdistyksen tavoitteena on merkitä

kaikkien jääkärien haudat. Kaksi hautaa on vielä Keski-Suomessa ilman merkkiä ja ne sijaitsevat tavallisilla hautausmailla.

Jääkäriiliikkeestä

Jääkäriiliikkeen ja Kuninkaallisen Preussin Jääkäripataljoona 27:n synnyn taustalla olivat toisaalta Suomessa 1800-luvun lopulla herännyt kansallisuusaate ja toisaalta venäläisten sortotoimenpiteet 1900-luvun taitteessa. Venäjän keisarikunta pyrki Suomen suuriruhtinaskunnan venäläistämiseen ja sen sisäisen autonomian hävittämiseen. Helsingin ylioppilaspireisseistä heräsi aktivistinen liike, jonka tavoitteena oli Suomen irrottaminen Venäjän alaisuudesta. Suomessa ei ollut mahdollisuutta saada sotilaskoulutusta. Kun Ruotsi ei sitä voinut antaa, katseet kääntyivät Saksaan. Siellä monien vaiheiden jälkeen koulutus mahdollistui. Saksaan läheneistä löytyi tukkijät, maanviljelijöiden poikia, kalastajia, ylioppilaita ja tohtoreitakin. Siinä oli Suomen kansa pienoiskoossa, iäl-

tään 15–45 -vuotiaita pääosin naimattomia miehiä ja miehen alkua. Lähtö Saksaan vaati rohkeutta, sillä paljastuessaan kyse olisi ollut maanpetoksellisesta toiminnasta, koska oltiin menossa Venäjän vihollismaahan Saksaan. Tässä pienessä historian aikaikkunassa nähtiin kuitenkin mahdollisuus irtautua Venäjästä varsinkin jos sen sotatoimet eivät Saksaa vastaan menestyisi. Jokainen lähtijä oli valmis uhraamaan oman turvallisuutensa Suomen itsenäisyyspyrkimysten hyväksi.

Itsenäisen Suomen puolustusvoimien runko

Jääkäreiden pääjoukko palasi Saksasta helmikuun 25. päivänä 1915 Vaasaan. Jääkäreitä käytettiin hallituksen joukkojen johtajina ja kouluttajina tammikuun lopussa alkaneessa vapaussodassa. Talvi- ja jatkosodan puolustusvoimissa jääkärit olivat eri kokoisten sotilasjoukkojen johtajia. - Jääkäreiden rakentamalla armeijalla oli suuri rooli

itsenäisyytemme säilyttämisessä, mainitsi Martti Porvali puheessaan sankarihaudalla. Jääkärikoulutuksen saaneista peräti 49 henkilöä eteni kenraalikuntaan.

Hautamuurin viesti nuorisolle

Jääkäriluutnantti Yrjö Koivisto kaatui 24-vuotiaana 1.4.1920 Salmijärven taistelussa Petsamossa. Jääkärialiupseeri Kustaa Suominen kaatui 21-vuotiaana kiirastorstaina 28.3.1918 Kalevankaan taistelussa Tampereella. - Heidän perintönä elää yhä. Nuorten miesten haudat ovat muistuttamassa siitä, mitä Suomen itsenäisyyspyrkimykset sata vuotta sitten vaativat, sanoi Porvali.

Teksti ja kuvat:
Päätoimittaja
Tapio Paappanen

Lippuvartiassa res. kapteeni Janne Jukarainen ja res. yliluutnantit Arttu Takala ja Anssi Matilainen.

Kimmo Sorkolta ilmestyy uusi kirja lokakuussa

Vuonna 2011 ilmestyi kirja ”Laurilan verikoirat”. Siinä käsiteltiin Jalkaväkirykmentti 23:n taisteluja talvisodan Taipaleenjoella. Tämä pohjalaisten rykmentti liittyi Keski-Suomeen niin, että se otti osaa Taipaleenjoen taisteluihin, jossa keskusomalaiset soturit olivat etulinjassa koko sodan ajan. Rykmenttiä komensi jääkärieverstiluutnantti Matti Laurila, jolla oli pohjalaisten miesten tuki niin talvi- kuin jatkosodassakin.

Toinen kiinnekohta kirjassa Keski-Suomeen ja Saarijärven on Laurilan puoliso Eeva Mattila, jonka kanssa Laurila avioitui. Heillä oli mökki Pieni-Lumperoinen -järven rannalla, jossa perhe vietti paljon aikaa sotien jälkeen.

Nyt lokakuussa ilmestyy em. kirjasta toinen versio, jolle on annettu nimi: ”Laurilan verikoirat II”. Aloitte nimestä

on tullut Pohjanmaalta. Kirjassa on edelliseen versioon verrattuna ainutlaatuisen harvinainen valokuva-aineisto ja veteraanikertomusten osio. Sivuja kirjassa on hieman yli 600.

Laurilan rykmentin taisteluista filmattiin Keuruun Riihossa vuonna 1989 Pekka Parikan ohjaama elokuva ”Talvisota”. Se kertoo JR 23:n vaiheista ja erityisesti kauhavalaisesta 4.Komppaniasta yhteinä pähenkilönä sotamies Martti Hakala, jota näytteli Taneli Mäkelä.

Kirjan julkistaminen tapahtuu Seinäjoella lokakuun aikana. Tiedustelut kirjasta tekijälle: Kimmo Sorko, 040 176 8734.

Teksti: Tapio Paappanen
Valokuvat: Via Pekka Mattila

Matti Laurila vapaussodan jälkeen Hämeenlinnassa 17.6.1918

Tuleva puoliso Eeva Mattila Saarijärveltä. Kävi Lapuan yhteiskoulua.

Sotilaspojat, perinnejärjestöt, kunniamerkit ja Keski-Suomi

Voittoisat jääkärit synnyttivät aikoinaan uudenlaisen maanpuolustushanteen, joka konkretisoitui erityisesti suojeluskuntajärjestössä. Sotilaallisen koulutuksen, säännöllisten harjoitusten ja aktiivisen urheilutoiminnan avulla suojeluskunnissa koulutettiin 20- ja 30-luvuilla maanpuolustuksen reservi, joka muodosti talvisodassa merkittävän lisän asevelvollisuusarmeijan miesvahuuteen.

Myös naiset saivat oman maanpuolustuksellisen järjestön, kun naisjärjestö Lotta-Svärd perustettiin suojeluskuntajärjestön tueksi 1920-luvulla.

Pian tämän jälkeen 1930-luvun taitteessa alkoi myös suojeluskuntien poikaosastojen ja lottajärjestön alaisten lottatyttöosastojen toiminta, joten myös pojat ja tytöt olivat jatkossa osa vapaaehtoista maanpuolustustyötä.

Poikaosastot suojeluskunnissa

Suojeluskuntien yhteydessä aloitettu poikatoiminta jatkui suojeluskuntien poikaosastona jatkosotaan saakka. Sotilaspoika-termi tuli käyttöön vasta syyskuussa 1941 poikatoiminnan uudelleenjärjestelyjen yhteydessä. Tuolloin suojeluskuntajärjestön ylipäällikön ja kotijoukkojen komentajan Lauri Malmbergin kanta oli, ettei suojeluskunta-sanaa saanut enää kytkeä poikatoimintaan. Kiellon taustalla oli tarve luoda ennakkoluulottomampi ja laajempi pohja kaikkiin kansalaispiireihin kuuluvien poikien liittymiselle sotilaspoikiin – suojeluskunta-aate kun nähtiin

kansakunnan puolustustavoitteiden kannalta liian oikeistolaisena.

Poikaosastoihin otettujen poikien tuli olla 10–16 -vuotiaita joskin epävirallisina jäseninä saattoi olla jo 8-vuotiaana. Jäsenyys päättyi pojan täytettyä 18 vuotta. Mutta jo sitä ennen 17 vuotta täyttäneillä pojilla oli mahdollisuus siirtyä varsinaisiksi suojeluskuntalaisiksi, jota mahdollisuutta useat myös hyödynsivät. Heidän kohdallaan konkreetisoituivat Runebergin sanat alkupe räisiä säkeitä sanataarkasti noudattaen: viistoistavuotiaana kivääriin hän tarttui, seitsentoistavuotiaana oli hän mies – *Vid femton år gevär han tog, vid sjutton var han man.*

Syksyllä 1944 lakkautusaalto

Välirauhansopimus solmittiin syyskuussa 1944. Sen 21. artiklan mukaan Suomi sitoutui hajottamaan kaikki sen alueella toimivat sotilaalliset ja sotilaallisuontoiset järjestöt.

Päätarkoitus oli suojeluskuntajärjestön lakkauttaminen, mutta samalla *”lapsi meni pesuveden mukana”*. Näin sotilapoikajärjestön toiminta päättyi monen muun maanpuolustusjärjestön tavoin Lakkauttamisten perusteena pidettiin järjestöjen Yhdistyneille kansakunnille ja erityisesti Neuvostoliitolle harjoittamaa vihamielistä politiikkaa. – Niinpä niin! Tulkinta sekin!

Rekisteröityjä sotilaspoikia oli runsaat 72 000 toiminnan päättyessä. Sotilaspoikien ja vastaavien lottatyttöjen panos sodan aikana oli vertaansa vailla. Niin sotilaspojat kuin lottatyöt kuului tänä päivänä oikeutetusti sotiemme veteraaniperheeseen – tosin aina sitä ei muisteta.

Perinnetoiminnan elpyminen – valtakunnallisen perinnejärjestön perustaminen

Vaikka järjestöjä lakkautettiin, arkistoja tuhottiin, niin muisti säilyi.

Sotilaspoikatoiminta eli jatkossa hiljaiseloaan sotilaspoikien omissa mielisissä ja muisteissa. 1970-luvulla uskallettiin jo ryhtyä keskustelemaan perinteen säilyttämisestä ja oman muistoristin hankkimisesta. Mutta pitkään jatkunut vaikenemisen aika oli tehnyt ihmiset varovaisiksi. Vasta Neuvostoliiton hajoaminen 1980-luvun lopulla johti käytännön toimiin.

Sotilaspoikien perinteitä vaaliva virallinen toiminta alkoi kun Tampereella perustettiin toukokuussa 1991 rekisteröimätön yhdistys Sotilaspoikien Perinnekilta. Sen toiminta-alue oli koko maa. Sotien jälkeen lakkautettujen maanpuolustushenkilöiden järjestöjen julkisen unohtamisen aika oli lopultakin ohi.

Sittemmin Tampereella pidetyssä perinnekillan kokouksessa perinnekilta järjestäytyi rekisteröidyksi yhdistykseksi – nyt nimellä Sotilaspoikien Perinnekiltojen liitto ry. Tämän jälkeen valtakunnallinen järjestö erottui selvästi paikallisista perinnekilloista. Vuoden 2016 sääntömuutosten yhteydessä liiton nimeä yksinkertaistettiin jonkin verran ja nykyisin liitto on kirjattu yhdistysrekisteriin nimellä Sotilaspoikien Perinneliitto ry, Soldatgossarnas Traditionsförbund rf.

Liiton nykyinen puheenjohtaja on prikaatikenraali Hannu Luotola Saarijärveltä. Liiton kotipaikka on Tampere, mutta sen toimisto sijaitsee Jyväskylässä. Liiton verkkosivuston mukaan liittoon kuuluu tällä hetkellä 25 kilttaa, joiden yhteinen jäsenmäärä on runsaat 3000 henkilöä. Vuodet ovat siis tehneet tehtävänsä – sotilaspojat ovat ikääntyneet, jäsenistö harventunut ja muutama kiltta jo lakkauttanut toimintansa. Vastuu sotilaspoikaperinteen siirtämisestä tuleville sukupolville onkin jo tänä päivänä säilyttynyt pitkälti nuorempien ikäluokkien vastuulle. Perinnetoiminnan vastuun siirto onnistuikin parhaiten niissä killoissa, joiden jäseninä voi varsinaisten sotilaspoikien ohella olla myös kannattajajäseniä, lottia, pikkulottia ja puolisojäsieniä.

Sotilaspojat ja Keski-Suomi

Keskisuomalaiset sotilaspojat kuuluivat vuosina 1941–1944 eteläosan osalta Jyväskylän sotilaspoikapiiriin ja pohjoisosan osalta Sisä-Suomen sotilaspoikapiiriin. Vuoden 1943 alussa niissä oli yhteensä hieman yli 3000 sotilaspoikaa. On kuitenkin huomattava, että edellä mainitut piirit yhdessä eivät vastanneet alueellisesti aivan tarkkaan nykyistä Keski-Suomea.

Tätä kirjoitettaessa heinäkuussa 2020 runsaan 200 jäsenen Keski-Suomen Sotilaspoikien perinnekillan ydinjoukon muodostavat 93 vuosina 1924–1934 syntyneitä ja suojeluskuntien poikaosastoissa ja sotilaspoikajärjestössä mukana ollutta veteraaneja. Heidän keski-ikänsä on jo yli 90 vuotta. Sotilaspoikien korkean iän vuoksi kaikki toimintavuoden aikana vähintään 90 vuotta täyttävät varsinaiset sotilaspoikajäsenet vapautetaan hallituksen päätöksellä killan jäsenmaksusta. Päätöksellään hallitus haluaa kunnioittaa sotilaspoikien aikanaan kotirintaman hyväksi tekemää työtä. Kiitos lahjoittajien, päätös ei ole aiheuttanut killan taloudessa sanottavaa notkahdusta.

Sotilaspoikaristi

Talvi- ja jatkosodan joukko-osastojen tavoin myös sotilaspojilla on oma muistoristinsä – vuonna 1991 sotilastoimikunnan perustama So-

Sotilaspoikien Perinnekillan kullatulla keskuskuvioilla varustettu kultainen ansiomitali (vas.), seuraavina hopeinen ja pronssinen ansiomitali.

tilaspoikaristi. Risti sai virallisen kunniamerkin aseman puolustusvoimien komentajan esittelyssä 29.4.1992. Ristin myöntää Sotilaspoikien Perinneliitto ry:n hallitus sotilaspoikaristitoimikunnan esityksestä. Ristiä ovat oikeutettu hakemaan kaikki suojeluskuntien poikaosastoissa ja sotilaspoikajärjestöissä vuosina 1928–1944 toimineet henkilöt.

Sotilaspoikaristin kunniamerkkinauhaan voidaan liittää erilaisia solkia kuten *”Johtaja”* -solki tai *”Poikajohtaja”* -solki.

Alkuaan oli tarkoitus ryhtyä jakamaan myös ristiä muunneltua *”Sotilaspoikien perinnekillan ristiä”*, joka poikkesi sotilaspoikarististä siten, että sen keskuskuviona oleva sotilaspoikatunnus oli varsinaisesta Sotilaspoikarististä poiketen hopeoitu. Merkkiä ehdittiin jakaa kuusi kappaletta. Sen jaka-

misesta luovuttiin Sotilaspoikien Perinnekiltojen liiton tultua perustetuksi toukokuussa 1991. Päätös oli sikäli järkevä, että kiltaristi muistutti liiaksi varsinaista sotilaspoikaristiä.

Perinneliiton ansiomitalit ja muu palkitseminen

Ajatus omasta ansiomerkistä jäi kuitenkin kytemään. Joulukuussa 2000 hylätyn kiltaristin tilalle perustettiin Sotilaspoikien Perinneliiton oma kolmiluokkainen ansiomitali käsitteä kultaisen, hopeisen ja pronssisen ansiomitalin. Ansiomitalia voidaan myöntää perinnekiltojen toiminnassa ansioituneille henkilöille. Kultainen ansiomitali numeroidaan, muut myönnetään numerotta. Mitali voidaan myöntää myös ulkopuolisille henkilöille. Mitalin säännöt löytyvät Sotilaspoikien Perinnekilta ry:n verkkosivuilta osoitteesta < <https://sotilaspoikienperinneliitto.yhdistysavain.fi/> >.

Liitolla on myös pienoislippu, pöytästandaari ja Sotilaspoikamitali, joita liitto voi myöntää erityisistä ansioista niin liiton kuin kilttojen toiminnassa kunnostautuneille pitkäaikaisille jäsenille tai paikallisille killoille. Sotilaspoikamitalin ensimmäinen kappale numero 1 luovutettiin hiljattain Keski-Suomen Sotilaspoikien perinnekillan entiselle pitkään kilttaa johtaneelle Kauko Saastamoiselle.

Kilttojen oma pöytästandaari eroaa liiton pöytästandaarista siten, että sen yläkulmaan on lisätty joku maakunnallinen tunnus, Keski-Suomen Sotilaspoikien perinnekillan standaarissa siis vaakunakilpeen sijoitettu metso. Killoilla on käytettävissä myös hautakiveen kiinnitettävä viisikulmainen liiton tunnusmerkillä varustettu yksipuolinen sotilaspoikaplaketti.

Perinnekiltojen tulevaisuus

Varsinaisten sotilaspoikien määrän vähetessä perinnekillat lakkauttavat toimintansa tai muuttuvat yhä enenevässä määrin kannattajajäsenten muodostamiksi yhteisöiksi, joiden tehtäväksi jää sotilaspoikaperinteen ylläpitäminen ja sen näkyvyydestä huolehtiminen. Mitä

sitten tulevaisuus lopulta tuo tullessaan riippuu myös liiton ratkaisuista; jäädäkö olemaan itsenäisenä kiltana vaiko sulautua johonkin laajempaan sotiemme perintöä vaalivaan järjestöön. Aika näyttää!

*Teksti ja kuvat:
Heikki Vuorimies*

Päälähteet:

Elja Puranen, Poikasotilaista sotilaspoikiin. Suojeluskuntien poikatyön ja Sotilaspoikajärjestön historia sekä perinnetyö vuodesta 1991 alkaen. Jyväskylä 2001: Sotilaspoikien Perinneliitto ry.

Sotilaspoikien Perinneliitto ry:n verkkosivut.

Juha E. Tetri, Kunniamerkkikirja. Helsinki 1998: Ajatus kustannusosakeyhtiö.

Oikaisu Keski-Suomen Maanpuolustaja -lehden numeron 4/2019 sivulle 6. Sivun viimeisen myönnetyn kunniamerkin tulee olla Sotilaspoikien Perinneliiton hopeinen ansiomitali – ei siis Sotilaspoikaristi.

Helsingin suojeluskunnan tykistön nuori 19-vuotias suojeluskuntalainen Eino Lundberg tykkinsä tähtäimissä. Kuva on otettu sk.-tykistöalueen tarkastuksessa Santahaminassa 27.3.38 valokuvaajana E. Naarva. Kuvalähde: Hakkapeliitta-aikakauslehdessä N:o 14/1938 kansi.

Bengtskärin majakka seisonut ryhdikkäästi kalliosaarella 1900-luvun alusta lähtien.

Pohjoismaiden korkein on kokenut paljon Bengtskärin majakka

Bengtskärin kallioluoto sijaitsee Turun saaristossa, noin 25 kilometriä Hangosta lounaaseen. Kallioluotoa ympäröivä merialue on karikkoinen, ja varsinkin talvisaikaan tai huonon näkyvyyden valitessa alueella purjehtiminen oli aiemmin vaarallista. Purjelaivojen aikakaudella Bengtskärin alueella harjoitettiin merenkulkua vain valoisan aikaan, keväästä alkusyksyyn. Merenkulun vilkastuminen 1800-luvun lopulla pakotti pohtimaan, miten sen turvallisuus voitaisiin paremmin taata. Alueelle haluttiin saada majakka.

Vaarallisten vesien turva

Hankoon valmistui talvisatama vuonna 1874, ja samalla alkoi läpi talven jatkunut linjaliikenne Hangosta Tukholmaan. Laivareitti kulki Bengtskärin vesillä, jossa laivat

kuitenkin usein pimeällä, sumussa tai lumisateessa eksyivät reitiltä ja ajoivat usein karille. Uudenpuodenpäivänä vuonna 1905 näin kävi vain kolmen vuoden ikäiselle höyrylaiva s/s Helsingforsille. Laiva upposi, ja kuusi sen miehistön jäsenistä hukkui.

Modernina pidetyn höyrylaivan uppoaminen vauhditti Bengtskärin alueen majakkahanketta. Alueen merenkulun turvallisuuden parantamiseksi oli esitetty erilaisia suunnitelmia talvisataman avaamisesta alkaen: alueelle oli kaavailtu majakoita ja majakkalaivoja, mutta kaikille mieluista ratkaisua ei ollut löydetty. S/s Helsingforsin upotua päätös majakan rakentamisesta Bengtskärin kallioluodolle tehtiin kuitenkin nopeasti.

Majakan rakennustyöt aloitettiin keväällä 1906. Varsinainen majakkarakennus oli harjakorkeudessa elokuussa, minkä jälkeen aloitettiin

pyöreän majakkatornin rakentaminen. Ensimmäisen kerran majakan valo sytytettiin 19.12.1906 – vain alle kaksi vuotta s/s Helsingforsin uppoamisesta.

Majakkaa hoiti majakkamestari, kolme majakanvartijaa ja sumusiireeninhoitaja. He asuivat perheineen majakkaluodolla, jossa asukkaita oli parhaimmillaan yli 30 – heistä lapsia parikymmentä. Majakassa toimi lapsille koulu, ja monet lapsista viettivätkin luodolla koko lapsuutensa – erään pojan kerrotaan olleen kuusivuotias, kun hän pääsi ensimmäistä kertaa käymään mantereella.

Aitiopaikka Suomenlahdelle

Majakan valo sammutettiin syttymisensä jälkeen ensimmäisen kerran elokuussa 1914 ensimmäisen

maailmansodan sytyttyä. Samassa yhteydessä majakkasaaren asukkaat, majakan valolaite ja muut arvoesineet evakuoitiin. Muutama päivä evakuoinnin jälkeen saksalaiset tulittivat majakkaa, mutta tulitus ei aiheuttanut merkittäviä vaurioita. Osa majakkasaaren asukkaista palasi Bengtskärille jo vuonna 1915, mutta majakan valo sytytettiin uudelleen vasta vuonna 1919.

Kieltolain aikana vuosina 1919-1932 Bengtskärin vesillä liikkui paljon pirtuveineitä. Viranomaiset yrittivät saada majakkalaiset ilmi-antamaan salakuljettajia mm. luvaten heille osan takavarikkojen seurauksena saatavista tuloista. Ilmiantoja ei kuitenkaan juuri tehty, sillä salakuljettajien joukossa oli paljon majakan väen ystäviä ja sukulaisia.

Talvisodan sytyttyä marraskuussa 1939 majakan valo jälleen sammutettiin ja majakkaluodon asuk-

kaat evakuoitiin. Majakasta tuli tulenjohtopaikka, josta tarkkailtiin Hankoa ja Suomenlahden suuta. Neuvostoliittolaiset yrittivät talvisodan aikana myös pommittaa majakkaa, mutta tuloksetta.

Talvisodan päättyttyä Hankoniemi luovutettiin Neuvostoliiton sotilastukikohdaksi maaliskuussa 1940. Alueen asukkaat evakuoitiin, ja Hangon seudulle sijoitettiin noin 30 000 venäläistä, jotka alkoivat varustella Hankoniemeä vahvaksi tukikohdaksi. Sen avulla oli tarkoitus kontrolloida Suomenlahden suuta ja estää vihollisen merivoimien uhkaamista Leningradin kaupunkia. Bengtskärin majakka säilyi kuitenkin suomalaisten hallussa, ja sitä käytettiin edelleen tähtystyspaikkana, josta mm. seurattiin venäläisten toimia Hankoniemellä.

Bengtskärin taistelu

Kaikkein dramaattisimmat vaiheensa Bengtskär koki jatkosodan aikana. Luoto kuului kesäkuussa 1941 alkanessa jatkosodassa Hangon rintaman Hiittisten lohkokoon ollen sen uloin etuvartio etelässä. Majakan valohuoneesta oli hyvä näkyvyys Hankoon ja Suomenlahdelle, mistä johtuen sieltä johdettiin sekä rannikkotykistön että laivaston tulta.

Jatkosodan alussa puna-armeija päätti tuhota Bengtskärin tähtystyspaikan. Tavoitteena oli nousta maihin luodolle ja räjäyttää majakka. Hieman keskiyön jälkeen 26.7.1941 viisi venäläistä laivaa lähtikin Hangosta kohti Bengtskärä. Yö oli sumuinen, ja 60 venäläisen raskaasti aseistetun erikoisjoukkojen sotilaan onnistuikin nousta Bengtskärille ja edetä majakkarakennukseen, jossa oli hyökkäyshetkellä 38 suomalaista sotilasta.

Neuvostojoukot onnistuivat nopeasti valtaamaan majakan pohjakerroksen, mutta yläkerrokseen nousseet suomalaiset tekivät nuoren luutnantti Fred Lutherin johdolla ankaraa vastarintaa. Radiolla pyydyttiin apua, ja esikunta hälyytti niin rannikkotykistön, laivaston kuin ilmavoimatkin.

Rannikkotykistö aloitti tulituksen alle puolessa tunnissa avunpyynnöstä, laivasto saapui paikalle kahdessa tunnissa ja myöhemmin taisteluun liittyi myös Ilmavoimien Fokker-koneita. Sekä saarella olevia venäläisiä että heidän laivojaan tulitettiin. Yksi venäläinen laiva upotettiin. Myös venäläiset lähettivät taisteluun lentokoneita ja alkoivat tulittaa suomalaisia tykistöllään Hangosta.

Taistelun olleessa kiivaimmillaan siihen osallistui kaikkiaan noin 1500 miestä. Taistelu päättyi

illalla viiden maissa, kun luodolla ei ollut enää yhtään taistelukohteista venäläissotilasta. Majakka oli vallattu takaisin. Seuraavana päivänä Neuvostoliitto vielä pommitti Bengtskärä lentokoneilla ja Hangon tykistöllä. Luoto ja majakka pysyivät kuitenkin suomalaisten hallussa, ja taistelu päättyi Suomen voittoon. Bengtskärin taistelussa kaatui yhteensä 32 suomalaista ja arviolta 100 venäläistä.

Syksyllä 1941 puna-armeija vetäytyi Hangosta, ja rintamalinja Hangon ja Bengtskärin väliltä katosi. Majakka saikin loppusodan aikana olla rauhassa sotatoimilta. Vaikkei majakan valo toisen maailmansodan aikana palanutkaan, Bengtskär oli tärkeä maamerkki Virossa sodan aikana ja välittömästi sen jälkeen paenneille, Ruotsiin pyrkineille kymmenille tuhansille venepakolaisille.

Rappiosta uuteen kukoistukseen

Sodan jälkeen pahasti vaurioitunut majakka korjattiin. Taistelussa vaurioitunut valolaite korvattiin uudella, sumusireeni sähköistettiin ja saarelle asennettiin generaattoreita. Majakkaan rakennettiin myös vesijohto ja viemäri, lämmitys muutettiin toimimaan öljyllä ja luodolle vedettiin puhelinlinja. 1950-luvulle kestäneissä korjaustöissä luoto myös linnoitettiin.

Majakka automatisoitiin syksyllä 1968, ja samassa yhteydessä majakanvartijoiden virat lakkautettiin. Luonnonvoimien ja ilkeävalan armoille jäänyt, kylmä ja autio majakka alkoi rappeutua nopeasti. Rappion kausi jatkui aina vuoteen 1992, jolloin Turun yliopisto vuokrasi majakan merenkulkulaitokselta. Turun yliopisto kunnostutti majakan, joka avattiin yleisölle museo- ja vierailumajakkana vuonna 1995. Vuonna 1999 valtio päätti myydä majakan, ja se siirtyi Turun yliopistosäätiön omistukseen.

Nykyisin Bengtskär on yksi Saaristomeren suosituimmista matkailukohteista, jossa vierailee vuosittain noin 15 000 kävijää. Normaalisti majakassa voi myös yöpyä, mutta koronakesä 2020 majakassa ei ollut majoitustoimintaa. Bengtskärille pääsee laivalla sekä Hangosta, Kasnäsistä että Rosalasta. Bengtskärin retkelle kannattaa varata aikaa koko päivä.

*Teksti ja kuva:
Panu Moilanen*

Vieraita Viron Viljandista heinäkuussa

Heinäkuussa Keski-Suomen reserviläispiiri sai vieraita Sakala Malev ystävyysseurasta. Heille toteutettiin Vilppulan Polarin kankaan ampumaradalla toiminnallinen perinneasepäivä. Ohjelmassa oli perinne kiväärit ja pistooliaseistuksessa keskityttiin Lahti-pistooleihin. Perinneaseiden asi-

antuntijoina oli ase- ja sotahistoriallisen seuran Tourulan Kivvärityhteen perilliset ry:n jäseniä puheenjohtaja Heikki Rahikaisen johdolla. Kiväärirastia hoitivat Jouko Partanen ja Perttu Hietanen. Pistooleihin keskittyi Tapio Paappanen.

Ampuminen perinneaseilla kiinnosti hyvin virolaisia. Tunnelma

radalla oli välitön ja reipas ja osuimenkin varsinkin pistoolilla parani päivän mittaan. Lahti-pistoolilla ensimmäistä kertaa ampuva kokee elämyksen niin, ettei se ihan helppoa aina ole. Vieraat majoitettiin Jämsän Himokseen ja sen lastenkylänteet olivat vieraiden aamun aamuina heinäkuun viimeisessä viikonvaihteessa.

Normaaliaikana vierailu olisi kohdentunut Keski-Suomen maanpuolustajajuhlalle, mutta se oli koronaepidemian takia peruttu jo alkukesästä, joten jouduttiin miettimään toisenlaista tapahtumaa. Viron suunnalla uutta suunnitelmaa esitteli reserviläispiirin Viro-yhteyshenkilö Aarne Markko. Kun sieltä näytettiin vihreää valoa asialle, sen jälkeen reserviläispiirin johto sopi yhteistoiminnasta TKP:n kanssa. Näin saatiin aikaiseksi onnistunut toimintapäivä.

Ampumapäivän henkilöstö ryhmäkuvassa. Heikki Rahikainen (kassi kädessä) oli päivän johtaja. Virolaiset vieraat kuvan keskiosassa. Aarne Markko (toinen oik.), Jouko Partanen ja Perttu Hietanen. Edessä polvella Tero Häkkinen.

Lahti-pistoolit ojennuksessa.

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Keskisuomalaisten reserviläisten muodostama osasto SAU Seitajärven muistomerkillä ennen lähtöä.

Osasto SAU – partisaanien jäljillä Seitajärveltä Sotatunturille

Jatkosodan aikana Suomen rintaman selustassa käytiin armotonta sotaa neuvostopartisaaneja vastaan. Vihollisen partisaaniosastoja liikkui erämaassa jatkuvasti pelkoa ja kuolemaa kylvään. Vuosina 1941-1943 olivat partisaanit iskeneet jo kymmeniä kertoja Lapin, Koillismaan ja Pohjois-Karjalan syrjäisiin siviilikyliin ja yksittäisiin erämaataloihin. Kaikkiaan Jatkosodan aikana partisaanit iskivät siviilikoheteisiin 45 kertaa ja iskuissa surmattiin tai katosi lähes 250 henkeä.

Kesällä 1944 Savukosken Satakankaalla toimi partisaanien takaa-ajoon erikoistunut yli 500:n miehen vahvuinen erikoisjoukko – osasto SAU. Sen sotilaat olivat kovakuntoisia nuoria miehiä, jotka kykenivät nopeaan takaa-ajoon ja olivat erämaasotaan erikoistuneita. Osaston joukot oli hajautettu laajalle alueelle joukkueen vahvuisiin yksiköihin. Hajautuksen ideana oli, että partisaanien takaa-ajoon päästäisiin mahdollisimman nopeasti.

Luutnantti Olavi Alakulppi miestensä parissa vuonna 1942. SA-kuva

Isku Seitajärvelle

Viimeisenä sotakesänä heinäkuussa 1944 elettiin Savukosken syrjäkylissä pelon vallassa. Heinäkuun alussa 1944 saapui Savukoskelle kolme Arkangelilaista partisaaniosastoa: **Poljarnik, Bolshevik** sekä **Stalinets**.

Kaikkien osastojen vahvuus oli noin 80 partisaania. Poljarnik ja Bolshevik suuntasivat Seitajärvelle ja Stalinetsin kohteena oli Lokan erämaakylä. Ennen tuhoamiskua partisaanit seurasivat kylien elämää muutamia päiviä. Seitajärvellä kylän lapset kuulivat jopa venäjänkielistä puhetta suon takaa, mutta kylän vartio-osaston päällikkö väpeli Martti Aaltovirta ei uskonut lapsiaan vain päinvastoin kielsi levittämästä perättömiä huhuja. Väpelin laiminlyönti kostautui pian julmalla tavalla.

Koirat herättivät todellisuuteen

7.7.1944 kello kolme yöllä Seitajärvellä herättiin kylän koirien raivokkaaseen haukuntaan. Aaltovirta lähetti kaksi sotilasta ottamaan selvää haukunnan aiheuttajasta. Sotilaat kävelivät suoraan luotisteeseen, partisaanien hyökkäys Seitajärven siviilikylään oli alkanut. Kahden partisaaniosaston noin 150:n miehen isku johti varsin nopeasti yhdeksänmiehisen vartiosaston tuhoutumiseen. Pakenevia kyläläisiä ammuttiin surutta ja naispartisaani kehotti kyläläisiä antautumaan sanoen, ettei mitään pahaa tapahtuisi. Antautuneet kerättiin kylän keskustaan, talot tyhjennettiin ruokatarpeista, rahoista ja asiakirjoista. Tämän jälkeen talot ja rakennukset poltettiin.

Tuhotyön päätteeksi partisaanit lähtivät kuljettamaan yhdentoista hengen vankijoukkoa metsään. Vangeista seitsemän oli naisia tai

nuoria tyttöjä ja neljä pieniä lapsia. Muutaman kilometrin päässä Paavonmaassa suoritettiin vankien lyhyt kuulustelu, jonka päätteeksi naiset ja tytöt raiskattiin ja kaikki surmattiin erityistä raakuutta osoittaen pistimillä ja ampumalla. Kirjoittamissaan raporteissa oli hyökätty varuskuntaan, jossa tuhouttu suuri joukko upseereja, sotilaita sekä varastoja. Näin partisaanit olivat ansainneet sankaruutensa.

Osasto SAU takaa-ajoon

Kylän itäreunalla olevasta Ollilan talosta oli kuitenkin päästy pakenemaan partisaanien hyökkäystä. Talon emäntä Maria Ollila juoksi kahden pienen lapsen kanssa 14:n kilometrin matkan Värriön vartiolaan, josta suoritettiin hälytys Osasto SAU:lle pari tuntia hyökkäyksen alkamisesta.

Takaa-ajoon lähti kaksi vahvennettua joukkuetta Mannerheim-ristin ritari **luutnantti Olavi Alakulpin** johdolla. Sotilaat ehtivät Seitajärvelle noin kahden aikaan iltapäivällä ja takaa-ajo aloitettiin välittömästi mukana olleen kahden jälkikoiran avulla. Paavonmaan surmapaikka löytyi pian takaa-ajon alkamisen jälkeen. Surmattujen naisten, tyttöjen ja lasten joukosta löytyi elossa 7-vuotias Mirja Arajärvi, joka kannettiin takaisin kylään odottamaan lentokuljetusta sairaalaan yhdessä haavoittuneiden vartiosotilaiden kanssa.

Vauhdilla perään

Takaa-ajo jatkui nopeasti, partisaaneilla oli muutaman tunnin etumatka. Ensimmäisen kerran partisaanien jälkivarmistus tavoitettiin noin kahdeksan kilometriä Paavonmaan surmapaikalta koilliseen. Partisaanien häätäinen ylläkkö epäonnistui ja Alakulpin miehet aiheuttivat

murhaajille ensimmäiset tappiot. Seuraavan kerran partisaanit tavoitettiin 8.7. kello 17:00 Kairiojen itäpuolella Järvijängänjärven maastossa noin vuorokauden takaa-ajon jälkeen. Mäntyisellä kankaalla käytiin yhdeksän tuntia kestänyt kiivas taistelu, jossa partisaanit yrittivät lyödä Alakulpin miehet kahdella rajulla hyökkäyksellä. Molemmat hyökkäykset torjuttiin ja partisaanien vetäydyttyä itään löydettiin taistelualueelta kahdeksantoista kaatunutta partisaania suomalaisten selvittämättä tappioita.

Takaa-ajo jatkuu

Taistelun jälkeen takaa-ajo jatkui kohti Lattunavaaraa ja Kemijokea. Taistelusketus kuitenkin menetettiin partisaanien harhauttaessa

taidokkaasti. Suomalaiset olivat löytäneet Lattunavaaran pohjoispuolelta Kynsikoskelta partisaanien vahvan jotoksen eli kohdan, josta Kemijoki oli ylitetty tulomatkalla. Yksi joukkue asettui joen itärannalle väijyksiin, muiden partioissa Kemijokivartta pohjoiseen ja etelään. Jokivarsi oli nyt varmistettu ja partisaanien olisi paluumatkallaan ylitettävä Kemijoki uudelleen. Alakulppi sai tiedon Kynsikoskella olevasta ylityspaikasta, mutta varmuutta partisaanien pääjoukon suunnasta ei enää ollut. Lattunavaaran maastoa haravoitiin useasta kohdasta jälkiä etsien ja viimein joelle suuntaavat jäljet löydettiin. Alakulpin miehet levitäytyivät valmiina vastaanottamaan joelta pakenevia partisaaneja.

Epäonni pelasti partisaanit

Lapin ryhmän komentaja eversti Willamo oli tullut 8.7.1944 henkilökohtaisesti johtamaan partisaanien tuhoamista. Ennen Kairijokea oli partisaanien jälkivarmistusosasto eksynyt pääjoukosta ottaen suunnan suoraan itään. Tämä yhdeksän miehen Spiridonovin johtama partisaaniryhmä törmäsi illalla 8.7. Kemijokivarteen Kivijoen maastossa. Kohdalle sattumalta osunut luutnantti Paulus Niemen osasto tuhosi partisaanit jokeen tekemällä ylläköllä.

Takaa-ajajien kannalta tilanne oli herkillinen; Alakulpin osasto lähestyi varmistettua Kemijokea ja tiedettiin partisaanien pääjoukon varmuudella olevan takaa-ajajien ja väijytysosaston välissä. Silloin puuttui kohtalo peliin, mitään ei kuitenkaan tapahtunut vaikka partisaanien piti olla vasaran ja alasiimen välissä. Eversti Willamon komentopaikka antoi tuntemattomasta syystä väijyttäjille käskyn siirtyä toisaalle. Vastahakoisesti joukkue totteli käskyä ja vain muutaman tunnin kuluttua partisaanit ylittivät Kemijoen tyhjentyneestä väijytyskohdasta Kynsikoskella. Kemijoen ylityksen jälkeen partisaanit kääntyivät etelään kohti Petäjä-Raatemavaarassa olevaa tukikohtaansa ja hävisivät sieltä itään. Pettyneinä Alakulpin miehet ylittivät Kemijoen ja jatkoivat takaa-ajoa vielä muutamia päiviä.

Tappiot Seitajärvellä

Seitajärven iskussa sai surmansa 15 henkeä, joista kaksi oli vartiotosilaita. Partisaanien viimeisenä teloitettavat uhrat Eliisi ja Walteri Ollila sekä sotamies Niiranen löytyivät vasta 90-luvulla Sallan Kieroharjusta.

Viikko Seitajärven iskun jälkeen partisaanien kolmas osasto Stalinets iski järkyttävien seurauksin Lo-

kan erämaakylään. Lokassa sai surmansa 21 kyläläistä ja sotilasta ja siitä tuli koko sodan eniten uhreja vaatinut partisaanihyökkäys. Lokkaan hyökännyttä partisaaniosasto Stalinetsia ei onnistuttu tavoittamaan.

Reserviläiset takaa-ajon reitillä

Keskisuomalainen reserviläisosasto suoritti edellä kuvatun takaa-ajon reitin heinäkuun puolessa välissä Korpilahden reserviläisten järjestämällä marssilla. Matkaan lähdettiin 16.7. aamuyöllä 23:n reserviläisen voimin. Osasto purkautui linja-autosta Seitajärven partisaani-iskun muistomerkillä viiden aikaan iltapäivällä ja erämaa marssi alkoi välittömästi.

Aluksi marssittiin kylän halki ikivanhaa kärrytietä pitkin. Partisaani-iskussa poltettujen talojen kivijaloille rakennetut talot olivat autioina. Kyläaukion keskellä nähtiin vanhan navetan rauniot, ilmeisesti kyseessä oli partisaani-iskussa polttamatta jäänyt Abiel Arajärven navetta, jonka heiniin piiloutuneena Arajärven perhe pelastui.

Reilun tunnin maastomarssin jälkeen tultiin Paavonmaan murhapaikan muistomerkille, jonne todettiin Jääkäriprikaatin valmiuosaston laskeneen seppelleen pari viikkoa aiemmin. Muistopaadella Perttu Hietanen kertoi paikan järkyttävistä tapahtumista sekä vietettiin hiljainen hetki uhrien muistoksi. Luettiin myös paaden pysäyttävä teksti:

”Tähän saatossa tuskan ja kyynelten, päättyi kulku hiljaisten askelten. Tähän samui liekki elämän, suuri on surumme, murheemme musta.”

Paaden toisessa kyltissä oli kaikkien 15:sta Seitajärven iskussa surmatun nimet.

Jako takaa-ajajiin ja pakeneviin

Tämän jälkeen osasto jaettiin kahdella, takaa-ajajiin ja pakenijoihin. Takaa-ajavan osaston tehtävänä oli jäljittää pakenijoiden reitti ja edetä noin viiden kilometrin päässä olevalle kokoontumispaikalle jälkivaivantoja tehden.

Pakenijoille annettiin reilun puolen tunnin etumatka. Kokoontumispaikalla osat vaihtuivat. Takaa-ajon tarkoituksena oli opetella harhauttamista sekä havainnollistaa jälkien seuraamisen vaikeutta kesäisessä metsässä. Yksittäisiä jälkiä löytyi vain kosteilta soilta.

Takaa-ajon jälkeen marssittiin Vintilätunturin eteläpuolelle, jonne huolto-osasto oli pystyttänyt tuki-

Harjoituksen johtaja väpeli Perttu Hietanen kertoi muistomerkillä partisaanien veriteoista.

Mika Pakkanen tarkasteli partisaanipesäkkeen ampumalinjoja

kohdan. Ensimmäinen marssipäivä näytti heti erämaamarssin haasteellisuuden, reitillä oli runsaasti soita ja kivikkorakkoja. Matkanteko oli varsin hidasta, 23:n kilometrin matkaan kului lähes yhdeksän tuntia.

Taistelupaikoilla

Marssi jatkui toisena päivänä kymmenen aikaan aamupäivällä. Nyt jalkojen alla oli helppokulkuinen metsäautotie, jota pitkin tultiin Kairijoen eräkeskukselle puolelta päivin. Eräkeskuksessa nautittiin kahvit ja nopeimmat kävivät uimassa ilman ollessa lähes helteinen.

Kymmenisen kilometriä Kairijoelta sijaitsee Järvijängän taistelupaikka, jonne saavuttiin kolmen aikaan iltapäivällä. Tie vaihtui välillä maastomarssiksi ja kärkeiryhmä sai tehtäväksi suunnistaa suoraan karttoihin merkitylle taistelupaikalle. Tämä onnistuikin hyvin,

paikalta löytyi taistelun kulkua kuvaava kartta, jonka Jääkäriprikaatin valmiuosasto oli paikalle jättänyt. Taistelupaikalle saatiin tieto huoltoauton renkaan puhkeamisesta, huollon matka jatkui kuitenkin vararenkiaan turviin. Lapin pitkät etäisyydet tulivat myös huollolle tutuiksi. Uusi vararengas jouduttiin noutamaan Rovaniemeltä lainautolla, jonka matkamittariin kertyi yli 500 kilometriä.

Toisen yön tukikohta rakennettiin Kemijoen varteen Lattunavaaran pohjoispuolelle. Pitkä marssipäivä päättyi iltayhdeksältä. Ruokailun ja varustehuollon jälkeen päästiin vielä karistamaan päivän pölyt Savotta Oy:n retkeä varten sponsoroimassa telttasaunassa. Toiselle marssipäivälle kertyi marssimatkaa 34 kilometriä.

Yli Kemijoen

Tukikohdassa suoritettiin aamuerätyks kello seitsemän. Kolmi-

henkinen tiedusteluryhmä lähti etsimään sopivaa Kemijoen ylityskohtaa. Vaikka Kemijoki onkin Suomen suurin joki, oli sen leveys näillä korkeuksilla enää noin 60 metriä. Lumisen talven ja sateisen heinäkuun johdosta joessa virtaava vesimäärä oli suuri. Joki olisi tästä syystä ylitettävä uimalla tai lautalla. Ylityslautan eli koplukan rakentaminen olikin ennalta suunniteltu koulutusaihe. Alikersantti Toni Repo ui rohkeasti koplukan vetämiseen tarvittavan narun hitaasti virtaavan joen ylitse ja kouluttajien johdolla rakennettiin ylimenoon tarvittava yhden miehen kantava lautta. Joen ylitys sujui onnistuneesti mutta vei aikaa parisen tuntia.

Kohti Sotatuntureita

Ruokailun jälkeen oli jälleen edessä maastomarssi, joka sisälsi soita ja kivisiä vaarojen rinteitä. Tulppi-on tie ylitettiin parin tunnin jälkeen ja matka jatkui osittain moottorikelkkauria seuraten kohti Sotatuntureiden maastoa. Tavoitteena oli Petäjä-Raatelmaselässä sijaitseva partisaanien rakentama tukikohta, jonne löydettiin satoja metrejä pitkiä kivikkorakkoja kierrellen. Tukikohdan jäänteet löytyivät helposti. Kivisen vaaran rinteeseen olivat partisaanit rakentaneet kuusikymmentä kivipesäkettä siilipuolustus muodostelmaan. Pesäkkeet olivat erittäin hyvin säilyneet ja lähikäin olevat poterot erottuivat selvästi maastossa. Jälleen havaittiin Jääkäriprikaatin jälkiä mm. tiheään olevien nuotiopohjien muodossa.

Harjoituksen johtajan harhautus

Kartan mukaan olisi marssin päätepisteeseen Sotajoelle vielä kuutisen kilometriä vaikeakulkuista maastoa. Yllättäen harjoituksen johtaja sai soiton huolto-osastolta, ettei Sotajoen tietä pääsisi linja-autolla ja osaston olisi palattava muutama kilometri takaisin päin Reutuvaaran tielle. Pienen purnauksen säestyksellä osasto kääntyi tulojäljilleen ja otti suunnan suoraan tielle. Harjoituksen johtaja vääpeli Perttu Hietanen oli kaikessa hiljaisuudessa vuokrannut Reutuvaaran vanhan savottakämpän osaston käyttöön. Tunnin marssin jälkeen harhautus paljastui savottakämpälle saavutuksessa. Jokaista odotti lämmin sauna sekä kämppämajoitus. Purnauksen sijaan iloinen puheensorina valtasi

joukon. Pituudeltaan 77 kilometrin marssi oli suoritettu.

Sankarihaudalla

Ennen kotimatkaa osasto suoritti jo perinteeksi tulleen seppeleen laskun Savukosken sankarihaudoilla. Erityisen puhuttelevia olivat partisaanien murhaamien lasten ja muiden siviiliuhrien hautakivet. Viimeistään tässä vaiheessa partisaanien raakuudet vetivät osaston hiljaiseksi kunnioituksesta. Viattomien lasten raakaa surmaamista on erittäin vaikea hyväksyä ja ymmärtää.

Viides kerta päätti marssisarjan

Osasto SAU oli järjestyksessään viides Maakuntakomppanioiden reserviläisille suunnattu kunniamarssi. Kaikkiaan näillä viidellä marssilla taivallettiin lähes 300:n kilometrin matka erämaiden ja taistelupaikkojen halki Muoniossa, Raateentiellä, Ilomantsissa, Kuhmossa ja Savukoskella. Marssien tarkoituksena on ollut veteraaniemme perinteen vaaliminen fyysisenä suorituksena sekä reserviläisten kenttäkelppoisuuden testaaminen itsensä haastaen.

Siirtyköön aloitettu kunniamarssiperinne eteenpäin seuraaville vastuunkantajille!

Teksti: Perttu Hietanen
Kuvat: Osasto "SAU" ja SA-kuva

Eversti Oiva Willamo.
"Lapin keisari"
SA-kuva

Kapteeni Mika Pakkanen ja vääpeli Perttu Hietanen Savukosken sankarihaudalla. Keski-Suomen Maakuntajoukkojen ja Korpilahden reserviläisten seppäle laskettiin muistomerkillä.

Takaa-ajajat ovat päässeet jäljille soisessa maastossa

Kemijoen ylitys edessä. Koplukkaa rakennetaan.

Takaa-ajettava osasto on pysähtynyt kokoontumispisteelle.

Marssiosasto saapunut Seitajärven kyläaukealle.

Majuri Olli-Pekka Honkonen uuteen tehtävään 1.9.2020

Keski-Suomen aluetoimiston asevelvollisuussektorin johtaja majuri Ollipekka Honkonen siirtyi uuteen tehtävään 1.9.2020.

Näin hän kertoi menneistä vuosista:

Tulin Keski-Suomen sotilasläänin esikuntaan nuorena kapteenina esiupseerikurssini jälkeen vuonna 2001. Ehdin palvelemaan sotilasläänin esikunnassa sekä operatiivisella että henkilöstö-osastolla eri tehtävissä. Organisaation uudistuksessa vuonna 2008 jatkoin Länsi-Suomen sotilasläänin Keski-Suomen aluetoimistossa ja myöhemmin vuonna 2015 Panssariprikaatin alaisessa Keski-Suomen aluetoimistossa.

Olen aluetoimiston miehenä saanut palvella kaikissa aluetoimiston tehtävissä - ainakin sijaisena. Monenlaisia esimiehiä, alaisia ja vertaisia olen saanut kohdata. Kotiseudun puolustaminen ja sen valmisteleminen on ollut aina sotilasurani tärkein tehtävä.

Siirtyessäni uusiin tehtäviin Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskuksen esikuntaan haluan

kiittää kaikkia entisiä ja nykyisiä työkavereitani. Haluan osoittaa kiitokset myös eri yhteistyötahoille, joiden kanssa olen saanut toimia. Kiitokset Keski-Suomen alueen joukko-osastoille, viranomaisille poliisille, palo- ja pelastustoimelle, terveydenhuollon viranomaisille sekä seurakuntien ja kuntien edustajille.

Kiitokset myös eri sotiemme veteraanien järjestöille, reserviläisjärjestöille, Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle ja muille vapaaehtoisen maanpuolustuksen parissa toimiville tahoille. Erityiskiitos Keski-Suomen maakuntajoukkojen Suomenselän komppanian ja Päijänteen komppanian taistelijoille. Sain olla perustamassa maakuntajoukkoja ja mukana monissa komppanioiden tapahtumissa. Tarinat ja legendat jäivät historiaan.

Morjestellaan kun nähdään, kylillä tai vesillä!

Majuri Olli Pekka Honkonen

Finlandia-maratonin kakkoslähtö ponnistaa taipaleelle.

Tommi Hokka tähtää Eco-Aims -pistoolilla elektronisia tauluja.

RESUL on the Road -kiertue Jyväskylässä

Reserviläisurheiluliitto täyttää tänä vuonna 50 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi RESUL vierailee eri paikkakunnilla ympäri Suomea esitellen reserviläisurheilutoimintaa. Liittoa on tässä kiertue toiminnassa tukenut Utlus-säätiö.

Koronavirusepidemia aiheutti kevään tapahtumien siirron syyspuolelle vuotta. Viime viikonloppuna kiertue starttasi Kurikan Markkinoilta. Jyväskylään kiertue saapui Finlandia-maratonin viikonloppuun 19.9.

Jaakko Hanhinen testasi oikean käden puristusvoimansa.

Esittelypisteessä voi kokeilla ekopistoolia, testata käsien puristusvoimaa ja suorittaa UKK-kävelytestin. Jyväskylässä esittelypisteestä huolehti reservipiirin kenttäkelpoisuustoimikunta. Markku Liuski kannusti reippaasti ihmisiä puristusmittarirastilla. Tommi Hokka ohjasi Eco-Aims -pistoolilaitteita. Rasti kiinnosti kovasti esittelypisteellä käyneitä henkilöitä. Esittelypisteellä kävi myös RESUL:n toiminnanjohtaja Risto Tarkiainen pienen Keski-Suomessa suoritettua ”ketunlenkin” jälkeen. Intoa puhken hän puhui ”Lisää liikettä” -kampanjasta.

Finlandia-maraton kokosi Lutakon lähtöpaikoille ja Jyväjärveä kiertävälle reitille ehkä vähemmän osanottajia kuin normaaliaikoina kisaan on osallistunut. Päivä oli juoksijoille aurinkoinen ja viileä. Hapetta riitti reilusti matkan varrella. Jyväskylästä RESUL:n vankkurit jatkoi matkaansa pohjoista kohti.

*Teksti ja kuvat:
Tapio Paappanen*

RESUL:n esittelypisteessä K-S reserviläispiirin pj Perttu Hietanen (vas.), Tommi Hokka ja RESUL:n toiminnanjohtaja Risto Tarkiainen. Hän vauhdikkaaseen tyyliin kertoi ”matkailustaan Keski-Suomessa”.

JRU RUUTU

”Seuratkaa”

yrityksessä, jonka palkkalistoilla oli lähes 300 työntekijää, pääosin naisia. Jotta tuollainen määrä ihmisiä saadaan toimimaan yhteistyössä saman päämäärän eteen, se vaatii johtamista isolla J:llä. Johtajalla tulee olla selkeä kuva päämäärästä, kokonaiskuvasta sekä tst-suunnitelmasta/toimintamallista. Kuulopuheiden perusteella tämä tuntuu olevan valitettavan usein hukassa etenkin siviilimaailmassa.

Kolme monen (työ-)yhteisön harmillisinta jäsentä ovat Joku, Luuli ja Isi. ”Jonkun täytyy hoitaa ilmoitus.” ”Luulin, että takaraja on vasta ensi viikolla.” ”Raportti pitäisi laatia perjantaiksi”. Edellä mainitut esimerkit ovat varmasti kaikille jossain määrin tuttuja. Kun yhteisön jäsenillä on 1) kirkas kuva päämäärästä, mihin olemme yhdessä menossa, 2) selkeä tehtäväkuva omasta tekemisestä, 3) ymmärrys siitä kuinka minun tekemiseni/tekemättä jättämiseni vaikuttaa toisten tekemiseen ja 4) mistä saan tarvittaessa tukea, niin ollaan jo tosi pitkällä Jokun, Luulin ja Isin vaienemisessä.

Jo ollessani armeijan jälkeen nuorena vänrikkinä va-palveluksessa Savon Prikaatissa ihastuin armeijan johtamismallin toimi-

vuuteen. Ensinnäkin oli selkeä johtaja, joka myös johtaa. Toiseksi johtajalla oli selkeä kuva, mitä lähdetään tekemään. Kolmanneksi johtaja antoi selkeän käskyn johdettavilleen (Tilanne, ”vihollisen toiminta”, oman joukon toiminta, tehtäväkäsky alijohtajille, huolto). Käskyn saatuaan he lähtivät omalta osaltaan käskyä toteuttamaan. Siviilielämässä olen koettanut johtajatehtävissäni kyseistä mallia soveltaa. Jatko-opinnoissa se jopa jaloitui lopputyöksi aiheella ”Yrityksen johtaminen komppanianpäällikön hyökkäyskäskyllä”. Kun johdettavat tiedostavat yleisilanteen, mahdollisten muiden ulkopuolisten asioiden vaikutuksen, muun oman yhteisön toiminnan, oman ryhmän tehtävän sekä tahon, josta voi saada tukea, niin se väistämättä vaikuttaa myönteisesti oman työn/tehtävän vaikuttavuuden kokemiseen, tekemisen selkeytymiseen sekä hyvinvointiin ja jaksamiseen.

Komppanianpäällikkö tai suuren yrityksen johtaja ei voi johtaa jatkuvasti edessä poteroissa. Johtamisen välineeksi suuremmassa organisaatiossa muodostuu tällöin käsky tai siviilissä toimintaohje. ”Seuratkaa”-käskyä kyseiset johdettavat toteuttavat liikkumalla sään-

nöllisesti johdettaviensa parissa. Noilla käynneillä he välittävät esimerkiksi asennoitumistaan kyseisen yksikön toimintaan ja sen jäseniin. Johtaja osoittaa pitävänsä kyseistä yksikköä tärkeänä ja haluavansa olla vuorovaikutuksessa sen jäsenten kanssa. Johtajan tunnetila välittää johdettaville joko positiivista tai negatiivista energiaa. Tämä kaikki luo motivaation ja halun työskennellä johtajan alaisuudessa koko yhteisön yhteisen päämäärän hyväksi.

Pienemmässä mittakaavassa voimme kukin osaltamme pohtia millaista esimerkkiä me haluamme omassa arjessamme kanssaihmisillemme osoittaa, kuinka paljon heitä arvostamme ja millaista energiaa me päivittäisissä kohtaamisissamme lähimmäisillemme välitämme. Loppupeleissähän jokainen on vastuussa vain omasta itsestään – ja esimerkistään.

Janne Jukarainen
Puheenjohtaja
Jyväskylän Reserviupseerit ry

Canon
Business Center JKL

TUPASWILLA
PAREMMAN OLOIN PERINNEKYLÄ

Kokoukset, juhlat ja ohjelmapalvelut
Maailman suurin savusauna
Zil, KraZ ja NASU –safariit upeilla reiteillä
Ränssintie 5, 41370 Kuusa, Laukaa
tupaswillla.fi 020 7 410 100

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000

mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

LAKILUOTSIT

Lindab[®]

Yksinkertaistamme rakentamista

Espoo | Jyväskylä | p. 020 785 1010 | www.lindab.fi

TIKKAKOSKEN RESERVILÄISET RY:n VUOSIKOKOUS

12.10.2020 klo 18:30

Palokan ABC, kabinetti

Käsittellään

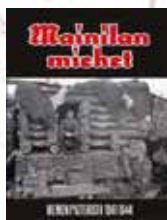
- sääntömääräiset asiat
- reserviläisliiton mallisääntöihin siirtyminen
- jäsenen, vähintään seitsemän (7) vuorokautta enne kokousta johtokunnalle kirjallisesti, esittämät asiat.

Kokousmateriaali lähetetään sähköpostitse niille, joilla on toimiva s-postiosoite.

TERVETULOA!

Kimmo Sorkon

Mainilan miehet

Tilaa mahtava, yli tuhat sivuinen lukupaketti Niemen patteriston sotataipaleesta 1941-1944.

Tilaukset: Mikko Strang
mikko.strang@gmail.com
050 - 539 9507

Hinta 32 €

Sotahistoriaa Suomenlahden tuolla puolen

- Keski-Suomen reservipiirit ja Tourulan Kivääritehtaan Perilliset ry järjestävät yhteistyössä sotahistoriallisen matkan Viroon.
- Lähde tutustumaan Viron vapaussodan 1918-1920 tapahtumiin ja suomalaisten vapaaehtoisten merkittävään osuuteen Viron vapauden saavuttamisessa.
 - Suomalaiset vapaaehtoiset taistelivat kahdessa vapaaehtoisjoukossa.
 - Kuljemme 1. suomalaisen vapaajoukon jäljissä Tallinnan liepeitä kohti Narvaa.
- Samalla tutustumme vuoden 1944 taisteluihin Narvan rintamalla.
 - Sinimäkien taistelut
 - Miten kesän 1944 tapahtumat Suomenlahden kummallakin rannalla vaikuttivat toisiinsa ja Suomen kohtaloon.
- Matkan kolmas päivä on omistettu Tallinnalle ja vapaudelle
 - Miten Tallinnasta tuli Tallinn?
 - Totalitarismin vankina
 - Omaehtoista tutustumista

- Matkaohjelma (muutokset mahdollisia)
 - Ajankohta 18.6.-20.6.2021
 - Päivä 1
 - Aamiainen laivalla
 - Tallinna – Rakvere – Toila
 - Ostosaikaa Rakveressa
 - Illallinen ja yöpyminen Toilassa
 - Saunakeskus, uimahalli, kuntosalikäyttöä
 - Päivä 2
 - Aamiainen hotellissa
 - Toila – Narva
 - Vapaussodan osuus päättyy
 - Narva – Sinimäet
 - Vuoden 1944 osuus alkaa
 - Vierailu Sinimäkien museossa
 - Sillamäe – Rakvere
 - Kiertojoulu ja ostosaikaa Sillamäessä
 - Illallinen ja yöpyminen Rakveressa
 - Vesipuisto ja uima-allas käytössä
 - Päivä 3
 - Aamiainen hotellissa ja siirtyminen Tallinnaan
 - Kiertojoulu Tallinnassa
 - Kiertojoulu lomassa suomeksi opastettu tutustuminen Patareien vankilamuseoon
 - Vapaaehtoinen opastettu kävelykiertokierros vanhaan kaupunkiin
 - Ostosaikaa ja omaa tutustumista Tallinnaan
 - Paluu Suomeen
- Hinta 325€/hlö (mikäli 30 lähtijää) sisältäen bussin, laivamatkat, pääsyn ohjelmaan merkittyihin kohteisiin, ohjelmaan merkityt ateriat.
- Ilmoittautumiset ja lisätietoja
 - Lisätietoja antavat
 - Tapio Paappanen tapio.paappanen@nic.fi 0400 626695
 - Heikki Rahikainen tktp1@gmail.com 040 5145495
 - Sitovat ilmoittautumiset Heikki Rahikaiselle 30.4. 2021 mennessä sähköpostilla tktp1@gmail.com tai puhelimitse 040 5145495

Oppaina ja matkanjohtajina sotahistorioitsija Tapio Paappanen sekä TKP:n pj Heikki Rahikainen
Matkatoimistona Pohjolan Matka

Keski-Suomen reservipiirit Tourulan Kivääritehtaan Perilliset ry

creating
an intelligent
world

LÄHITAPIOLA
KESKI-SUOMI

Viherlandia
www.viherlandia.fi

SATA-PIRKAN PAINOTALO OY
PIRKANMAAN LEHTIPAINO OY

www.sata-pirkanpainotalo.fi

Everstilutnantti Järvinen tarkastamassa etumaastoa. Ilma on lämmin ja hiottava. Änkilänsalo 1941.07.30.

"Ukko muita uljahampi".

Näin alkaa runo, jonka JR 49:n komentaja, jääkärieverstilutnantti (myöh. eversti) Eino Ilmari Järvinen sai joululahjaksi rykmentin jouluaterialla Riihiön lohkolla Karjalankannaksella 1941. Tämän Kalevalan runomittaa mukailevan, rykmentin hyökkäysvaihetta kuvailevan runon kirjoitti lutnantti Martti Saraste.

Tämä on tarina jääkäristä, jolla oli ihan oikea jääkärin morsian ja joka sanamukaisesti kaatui saappaat jalassa. Tarinaan on poimittu mielenkiintoisia tapahtumia ja kohtauksia, mutta kattava jääkärikauden ja sotilasuran kuvaus ei tähän tarinaan mahtunut.

Jämsästä Saksaan

Hartolassa 21. heinäkuuta 1897 syntyneellä Järvisellä on mielenkiintoinen kytkentä Keski-Suomeen. Hän asui Lahdessa, mutta vietti omien sanojensa mukaan "yksitoista onnellista lapsuuden kesää" Luhangan Pyrylässä isovanhempiensa luona. Vuonna 1914 hänen isänsä osti Vuorenpään tilan Jämsästä, missä Järvinen asui lähtiessään jääkärikoulutukseen 17. helmikuuta 1916.

Järvistä avusti etappitielle hänen Jyväskylässä asuva serkkunsa Vih-

tori Koivisto, jonka Yrjö-veli oli jo lähtenyt Saksaan. Yrjö Koivisto kaatui 1.4.1920 Petsamon Salmijärvellä ja hänet on haudattu Jyväskylän sankarihautaan. Vihtori-serkun antamien ohjeiden mukaan Järvisen piti matkustaa Jyväskylää junalla Lapualle ja ilmoittautua siellä Vihtori Kosolalle. Tunnuksena olivat 25 pennin rahan vuosiluvun ensimmäisen ja viimeisen numeron summa ja taskusta pilkistävä Työmies-askin kulma. Ainoa matkatavara oli sanomalehteen kääritty valkoinen mekko lumipuvuksi hiihtomatkalle.

Järvinen lähti Oravaisista hiihtämään Merenkurkun yli Ruotsiin lähes parinkymmenen muun jääkäriksi aikovan nuorukaisen kanssa. Kuudentoista tunnin yhtämittainen hiihto viimeisessä ja pakkasessa oli urheilulliselle Järvisellekin kova koettelu. Nuorukaiset eivät näet hoksanneet ottaa evästä matkaan, joten energiat tupsasivat loppumaan.

Järvinen muistelee hiihtoaan:

"Tunti tunnilta matkanteko hidastui janon, nälän ja väsymyksen alkaessa tuntua. Joukossa oli muutamia heikkoja hiihtäjiä, joten vauhimme hidastui heidänkin takia. Kiduttavan janon sammuttamiseksi pidimme jääpalasia suusamme, mutta nälkää vastaan ei ollut mitään keinoa. Aavaa jäälake-

"Eversti erinomainen, komentaja kovin oiva, ihminen ylen mukava, ukko muita uljahampi" Jääkärieversti Eino Ilmari Järvinen

utta riitti loputtomiin. Osa miehistä oli niin väsynyt, että heidän täytyi vähän päästä heittäytyä suksien päälle pitkäkseen lepäämään."

Ryhmä selvisi kuitenkin Ruotsiin ja edelleen Saksaan etappijääkäri E. Wichmannin avustuksella. Tämä Wichmann oli jatkosodan jääkärikenraalimajuri Einar Vihma, joka kaatui Ihtalassa 5.8.1944.

Alokasajan päätyttyä Lockstedtissä hyväksyttyyn kokeeseen Järvinen muistelee nimitystään jääkäriksi: "Saatiin saksalaiset tuliteräkväärit ja vihreät jääkäripuvut... Ylpeä tietoisuus siitä, että olimme nyt rintamakelpoisia sotilaita, valmiit ase kädessä taistelemaan Isänmaan pelastamiseksi, tuotti kuvaamatonta iloa." Järvisen isänmaallisuus näkyy myös siinä, että hän muistelmissaan kirjoittaa sanan Isänmaa isolla I-kirjaimella.

Järvinen osallistui taisteluihin Saksan itärintamalla Misse-joella ja Riianlahdella. Hän haavoittui oikeaan käteeseen partiokahakassa heittäessään käsikranaattia 11. marraskuuta 1916, mutta oli taas rivissä elokuussa 1917. Järvinen palasi Suomeen jääkärien pääjoukon mukana 25. helmikuuta 1918. Vapaussotaan hän osallistui lähettiupseerina ja joukkueenjohtajana Karjalan rintamalla.

Jääkäri löysi morsiamen - he kohtasivat toisensa kuin sadussa

Ilmari Järvinen oli jääkäri, jolla oli ihan oikea saksalainen jääkärin morsian. Tarina on kuin suoraan sadusta. Eräs Saksassa opiskellut jääkäri oli iästunut nuoreen saksalaisneitoseen ja näytti tytön valokuvaa Järviselle. Jääkäri kuvaili tyttöä niin tunteikkaasti, että tytön kauniit piirteet syöpyivät Järvisen muistiin. Aika kului ja neitokin unohtui. Järvinen oli jäänyt vapaussodan jälkeen armeijan leipiin ja palveli 1920 kapteenina Oulussa. Siellä hän sai sitten vierailukutsun jääkäriystävänsä kotiin. Sinne oli kutsuttu myös nuori nainen, joka oli tullut Saksasta levottomien olojen vuoksi Suomeen kesällä 1920. Tapahduttiin kuin sadussa: Järvinen tunnistui neidon samaksi, jonka kuvaa hän oli ihailnut jo Libaussa. Nyt kohtalo oli johdattanut heidät yhteen. Tästä tapaamisesta alkoi seurustelu, jota kesti peräti kymmenen vuotta. Vasta vuonna 1930 Gretel (Margarete)

Schwarzer ja Eino Ilmari Järvinen vihittiin Lahdessa.

Rykmentin-komentajana kahdessa sodassa

Jääkärieverstilutnantti Järvinen toimi talvisodassa JR 37:n komentajana Laatokan koillispuolen motitaisteluissa. Jatkosodassa Järvinen oli JR 49:n komentajana sodan alusta heinäkuun loppuun 1943.

Järvinen johti rykmenttiään jatkosodan hyökkäysvaiheessa menestyksekkäästi halki Karjalankannaksen. JR 49 oli tuolloin alistettu kenraalimajuri Aaro Pajarin komentamalle 18.D:lle. Kun Karjalankannas oli vallattu, siirrettiin JR 49 lokakuussa 1941 alkuperäiseen ryhmytykseensä 2. divisioonaan.

Pajari antoi haikein mielin päiväkäskyn, jonka lopussa hän kiittää rykmenttiä sen saavutuksista: "Syvällä kaipauksella tulen jättämään tämän joukko-osaston, joka niin tuloksellisella tavalla on osallistunut 18.D:n taisteluihin ja ennen kaikkea ollut mukana sen unohtumattomassa hyökkäyksessä halki Karjalan kannaksen. Kiittollisuuteni kohdistuu ensi kädessä eron hetkellä rykmentin tarmokkaaseen ja taitavaan komentajaan, eversti E.I. Järviiseen, mutta samalla hänen kauttaan myös kaikkiin upseereihin, aliupseereihin ja miehiin. Olen vakuuttunut siitä, että JR 49 tulee kaikin tavoin vaalimaan ja edelleen kehittämään niitä 18.D:n taisteluperinteitä, joiden luomisessa se osaltaan myös niin kunniak-

kaalla tavalla on ollut mukana. Toivotan rykmentille parasta menestystä ja entistä taistelumieltä tulevissa tehtävissä."

Tämä arvostetun esmiehen tunnustus ja kiitos lämmitti rykmentin mielen mieltä ja kesän 1944 torjuntataisteluissa Siiranmäessä ja Vuosalmella JR 49 osoitti olevansa Pajarin tunnustuksen arvoinen.

Jääkärieversti Järvinen toimi vuoden ajan Saimaan suojeluskuntapiirin ja Itä-Savon sotilasläänin komentajana, mutta määrättiin esikuntatehtävistä takaisin kentälle heinäkuussa 1944. Hän sai komentoonsa pohjoisen Keski-Suomen rykmentin JR 50:n, koska rykmentin varsinainen komentaja eversti Martti Aho oli haavoittunut päähän osuneesta sirpaleesta. Järvinen johti rykmenttiä kaksi kuukautta 2. heinäkuuta - 1. syyskuuta 1944, jolloin Aho palasi takaisin komentajan tehtävään. Raskaita tappioita kärsinyt JR 50 oli jo heinäkuun alussa siirretty V AK:n reserviksi vetämään henkeä Talin-Portinhoikan ankarista taisteluista.

Järvinen palasi vielä sodan jälkeen Saimaan suojeluskuntapiiriin ja Itä-Savon sotilasläänin komentajaksi, mutta hän erosi vakinaisesta palveluksesta jo vuonna 1944. Siviilissä hän oli elinkeinoelämän palveluksessa vuoteen 1952 saakka.

Kuolema saappaat jalassa

Jääkärieversti Järvinen sai kutsun viimeiseen iltahuutoon 12.10.1953. Hän kuoli sanamukaisesti saappaat jalassa. Hän sai sydänkohtauksen laskiessaan seppelettä veljensä, eversti Yrjö Järvisen arkulle. Pieksämäen Sanomat kuvaa tapahtumaa koskettavasti: "Kenraalit seisovivat valkoisine lakkeineen ja kunniamerkkeineen hänen lähtönsä todistajina, hänen uinahtaessaan kukkien tuoksuun arkun kannella olevalle Suomen sotailupulle. Fanfaarit soivat hänen lähtiessään Suureen Tuntemattomaan. Voiko sotilaallisempaa ja ylväämpää lähtöä ajatella".

Jääkärieverstin viimeinen leposija on Helsingin Hietanimen uur-

18.D:n komentaja, eversti (myöh. kenraalimajuri) Aaro Pajari tervehtii ja kiittää Järvistä hänen menestyksellisestä toiminnastaan Kannaksen valtauksessa. Uusi-Alakylä 29.9.1941. SA-kuva

nahautausmaalla. Hänen vaimonsa Gretel, viimeinen jääkärin morsian, asui Pieksämäellä 105-vuotiaaksi toimien mm. pianonsoiton opettajana. Hänet siunattiin jääkäriensä viereen helmikuussa 1998.

JR 49:n viimeisen komentajan, eversti Tapio Peitsaran sanoin jääkärieversti Järvinen "oli hyvä ihminen, hyvä sotilas, hyvä rykmentin-komentaja, uskollisista uskollisiin Isänmaan palvelija. Hän luotti rykmenttiinsä ja rykmentti luotti häneen. Kunnia hänen muistolleen".

Teksti: Matti Hyvärinen

Kuvat: SA-kuva

Via Urpo Kauranen ja Martti Porvali

Lähteet:

2. Divisioonan JR 49 sodassa vv. 1941-44 (JR 49:n historiatoimikunta 1981)

E. I. Järvinen: Tavallisen jääkärin tie (Kanervan kirjapaino Oy 1964)

Olavi Hytönen: Jääkärin morsian ja jääkärien morsiamia 19.04.2010 (tamperesuomalainenklubi.fi)

Muistikirjoitus "Tyyppijä kauppalaan katukavassa" (Pieksämäen Sanomat 30.12.1955)

Annukka Arjavirta: Musiikinopettaja Margarete Järvinen - Viimeinen jääkärin morsian (STT/Helsingin sanomat 13.2.1998)

Kimmo Sorko - Juha-Pekka Parantainen - Sakari Isosomppi: Vornan taistelutalva - Jalkaväkirykmentti 50 1941 - 1944 (Historiatyöryhmä 2007)

Wikipedia

JR 49:n komentaja Järvinen antamassa käskyä 18.8.1941 6.K:n päällikölle, lutnantti Soini Salolle. Kuulolla rykmentin lähettiupseeri, lutnantti V. Kurkisasalo. Huomaa Järvisen haavoittuessa vaurioitunut kolmisorminen oikea käsi. SA-kuva

Kilpailun johtaja Teuvo Honkamäki (oik.) tulkkaa tauluja. Vuorossa Kari Laitisen pistooli (RA3) voittoisa ampumasuoritus, 96 p. Kuva: Tapio Paappanen

Reserviläisaseiden aluekilpailu 15.8.

RA3				
Sijoitus	Arvo	Nimi	Yhdistys	Tulos
1	Kers	Laitinen Kari	JyvSRes	96
2	Maj	Paappanen Tapio	JRU	95
3	Alik	Siukola Jami	JyvSRes	95
4	Alik	Hämäläinen Timo	JyvSRes	91
5	Kers	Piippanen Hannu	JyvSRes	91
6	yliväp	Honkamäki Teuvo	HaapSRes	86
7	Ylik	Hänninen Vesa	TikkaRes	85
8	Pansjääk	Rajakangas Ari	HaapSRes	75
RA 4				
Sijoitus	Arvo	Nimi	Yhdistys	Tulos
1	Kers	Piippanen Hannu	JyvSRes	82
2	Ylik	Hänninen Vesa	TikkaRes	81
3	Kers	Laitinen Kari	JyvSRes	81
4	Alik	Siukola Jami	JyvSRes	80
5	Yliväp	Honkamäki Teuvo	HaapSRes	69
6	Pansjääk	Rajakangas Ari	HaapSRes	63
7	Alik	Hämäläinen Timo	JyvSRes	62

MAANPUOLUSTUSKOULUTUS FÖRSVARSUTBILDNING

Koulutuksissa noudatetaan Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) suosituksia turvaväleistä ja hygieniasta. Tutustu paikallisiin kursseihin osoitteessa www.mpk.fi - **Koulutuskalenteri** - **Valitse yksikkö -kohdasta Tikkakoski tai Luonetjärvi** - **Hae**. Tarjolla on myös valtakunnallisia verkkokursseja.

Näet näkymässä kyseisen koulutuspaikan kurssit, joita klikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Kurssitarjonta päivittyy koko ajan. Kurseille ilmoittautuminen on mahdollista ainoastaan niille henkilöille, jotka ovat luoneet itselleen käyttäjätunnuksen MPK:n tietojärjestelmässä www.mpk.fi kohdasta kirjautu. MPK:n koulutus tukee Puolustusvoimien, muiden viranomaisten ja kansalaisten valmiutta toimia normaali- ja poikkeusoloissa. Koulutuksen tavoitteena on lisätä yleistä valmiutta ja toimintakykyä yhteiskunnan häiriötilanteissa. Lisätietoja www.mpk.fi

TULEVAT KOULUTUKSET

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRI

Tikkakosken koulutuspaikka

Valmiuspäällikkö Aarne Markko +358 40 751 5233, aarne.markko@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Pekka Nieminen +358 50 544 0503, pekka.nieminen@mpk.fi

8.-9.10.	Koululaisen eräkurssi	Uurainen
15.-18.10.	Söduriproov	Viljandi
23.-25.10.	Kurssinjohtajan kurssi	Vanha esikuntakomppania
24.10.	Komendantin Cup 2/2020, kivääri 1, 6 ja 10	Vanha esikuntakomppania
24.-25.10.	Hybridivaikuttaminen ja turvallisuus	Ilmasotakoulu
05.11.	TIKOPA Suunnittelu 3/2020	Vanha esikuntakomppania
06.11-08.11.	Sissiradistikurssi	Vanha esikuntakomppania
20.11-22.11.	Tiedustelun erikoiskurssi	Ilmasotakoulu
21.11.	Komendantin Cup 3/2020, kivääri 1, 6 ja 10,	Vanha esikuntakomppania
28.11.	Taistelijan testiammunta: pistooli 1 ja 5 sekä kivääri 1-3	
09.12.	Tikkakosken koulutuspaikan vuosipäiväjuhlan vietto	Kokouskeskus Falco

ILMAPUOLUSTUSPIIRI

Luonetjärven koulutuspaikka

• Koulutuspäällikkö Ahti Piikki +358 299 290 901, ahti.piikki@mpk.fi

Ilmapuolustuspiirin ampumakoulutus

• Koulutuspäällikkö Mika Marin + 358 44 245 1742, mika.marin@mpk.fi

10.10.	Ilmatorjunta tänään Keski-Suomi,	Ilmasotakoulu
12.10.	Suomen Lottaperineliiton Arjen turvallisuus -kurssi	Jyväskylä
17.10.	Kivääri 3-4	Vanha esikuntakomppania
18.10.	Kivääri 5 ja pistooli 3	Vanha esikuntakomppania
24.10.	Pistooli 1-2,	Vanha esikuntakomppania
31.10.	Perusammunnat naisille,	Pihtipudas, Pyssylän ampumarata
14.11.	Sovellettu kivääriammunta	Vanha esikuntakomppania
15.11.	Pistooli 4	Vanha esikuntakomppania
26.-29.11.	Nasta VINKA 2020, JohdaNASTA III	Ilmasotakoulu
27.-28.11.	Digitaalinen turvallisuus ja Kyber-uhat	Norssin Yläkoulu
27.-29.11.	NASTA VINKA 2020	Ilmasotakoulu
	• Etsintä (Vapepa) • Informaatiovaikuttaminen • Jokanaisen selviytymispakki • Joukko muonitus maastossa • Maastotaidot ja luonnonmuona • Myrskyn silmässä, jatkotaso, • Turvallisesti vesillä • Viestikurssi • Lentopelastajan perehdytyskurssi naisille	
28.-29.11.	Kouluttajakoulutus: LUOKOPA:n 2020 koonti ja 2021 suunnittelu	

Kurssitarjonta päivittyy koko ajan!

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.

Aseet, ampumatarvikkeet ja armeijavarusteet palvelevista erikoisliikkeistämme:

ARMORIA

Armoria Jyväskylä
p. 020 729 9850

Armoria Tampere
Teiskontie 20
p. 020 729 9857

Armoria Kuopio
Tulliportink. 27
p. 020 729 9852

AITO ASELIIKKE!
armoria.fi

SISÄAMPUMARATA - ELÄMYSPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASEÄILYTYKSIÄ - LEASING

ARMORIA TRAINING CENTRE

Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - atc.armoria.fi

SAMSUNG HUOLTO

Valtuutettu Samsung-merkkihuolto mobiililaitteille

Huollosta vastaa Aito Support Oy
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
www.aitosupport.fi
jyvaskyla@aitosupport.fi
030 - 6363840

AITO SUPPORT

seltimil
tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

Tähtipalvelut Lauttaanaho

040-7448324
tahti.palvelut@pp.inet.fi

- Tilausajot 20-50 hlö busseilla
- Matkapaketit ryhmille
- Viron kylpylä- ym. matkat
- KATSO MATKOISTA
- www.lauttaanaho.com
- Tavarakuljetukset umpikuorma- autolla, jossa perälautanostin.

VERHOOMO

- 040-7268951/ Taina
- taina.verhoomo@hotmail.com
- Ajoneuvoverhoilu
- Huonekaluverhoilu
- Kankaat ja tarvikkeet

URTTI &
TOIVIAINEN
ASIANAJOTOIMISTO

- kiinteistöoikeus
- riitojen ratkaisu • työoikeus

www.urtti.fi | 0400 565 361

**Tapio
PAAPPANEN Ky**

Valokuvaaja
ARPS
Puhelin 0400 626 695

Taksikyydit ja tilausajot tarpeesi mukaan aina 50-paikkaiseen linja-autoon asti. Myös pyörätuoli- ja parikuljetukset.

www.jousmaki.fi

 KESKIMAA
 Keski-suomalainen Oyj
 **Kodin
Palveluverkko**
 Metsä
 OVAPO
 K
 Jotta kaupassa
olisi kiva käydä.

**LAATTA
LEEVI**

 **FORCIT
DEFENCE**

Nammo
www.nammo.com
**HIKOILE,
HYMYILE,
HULLAANNU!**
 MAKUNAUTINTOJA
 monipuolinen ravintolamaailma

 TANSSIT NELJÄNÄ ILTANA VIIKOSSA
 sekä Apollo Barissa karaokea

PEURUNKA.FI
PEURUNGANTIE 85, LAUKAA
 POLSKI KYLPYLÄSSÄ
 aina majoituksen yhteydessä

 LÄHELLÄ
 vain 25 min. Jyväskylästä!

Peurunka
**Parhaat edut
omistaja-asiakkaille.
Tervetuloa meille!**

 Tutustu op.fi/keski-suomi. OP Puhelinpalvelu **0100 0500**
 (pvm/mpm) ma-pe 8-19. Kuinka voimme auttaa?

OP Keski-Suomi

VALTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT
 Jyväskylä – Suolahti – Pieksämäki – Tampere – Viitasaari – Vantaa

 Keulink palvelee yrityksen
 kaikissa vaiheissa

Palveluksessasi: Jukka, Ritva ja Leila
 eCenter (3. kerros)
 Keskusaukio 3, 42700 KEURUU
www.keulink.fi

 Ota yhteyttä!
 0400 342 915

VALTORI
OSAA HUOLLON JA OSAT
 Jyväskylä – Suolahti – Pieksämäki – Tampere – Viitasaari – Vantaa

Nordea
**Lupaamme sinulle markkinoiden
notkeimman asuntolainan.**

 Notkea asuntolaina suunnitellaan aina Sinun tarpeidesi mukaan.
 Tutustu notkeaan asuntolainaan ja hae omasi: nordea.fi/asuntolaina
HARVIA

Palveleva automaatiokaupan ammattilainen

HORMEL

 Puh. (014) 338 8900, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi
Taipaleen 1617 Tila

 Juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa
 Luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa
 Majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa
taipaleen.luomutila@nic.fi www.taipaleentila.com 014 856 316

 Lähellä ihmistä
POP Pankki
 KEURUU • KONNEVESI • KANNONKOSKI
 KYYJÄRVI • LÄNNEVESI • HANNULA
 Tervetuloa asioimaan!
www.poppankki.fi
**Yritys
kehitys**
www.yrityskehitys.com
 **KOTIMAINEN
TJ-Katsastus.fi**
Leppävesi
 Hallaperäntie 8
 050 433 4245
 ma-pe 9.00-17.00

Jämsä
 Pietiläntie 8
 050 345 8690
 ma-pe 8.00-16.00

Muurame
 Setäläntie 3C
 050 523 0339
 ma-pe 9.00-17.00

Vaajakoski
 Haapaniementie 1
 050 544 1099
 ma-pe 9.00-17.00

24/7 autopesu Muuramessa
 MYÖS SUURTEN PAKETTIAUTOJEN PESUT

Turvallista palvelua 24/7

www.k2turvapalvelut.fi
24/7 päivystys
0100 5248 (2,50 €/puhelu + alv 24 %)

Hälytyskeskus

- Valvontaa yli 3 000 kohteessa, yli 700 kameralla
- Turvahälytysvalvonta
- Hälytyskuva- ja äänivalvonta
- Palolinjojen valvonta

Kiinteistövalvomo

- Etähallintaa ja energiatehokkuutta yli 300 kohteessa
- Hälytysten arviointi ja toimenpiteet etäkäytöllä 24/7
- Energiatehokkuuden ja olosuhteiden optimointi
- Prosessien toiminnanvarmistus

Call Center

- Vastaanottaa yli 13 000 palvelupyyntöä kuukaudessa
- Valtakunnallinen palvelukeskus
- Palvelupyyntöjä eri kanavista, kirjaus asiakkaan järjestelmiin
- Kiinteistötietojärjestelmä (huoltokirja) asiakkaalle

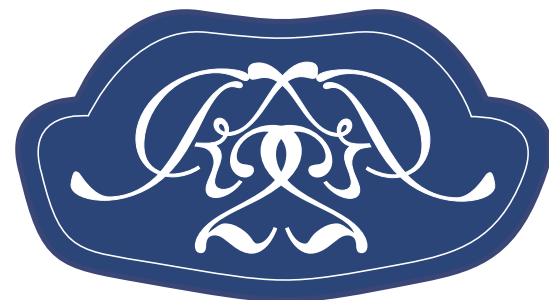
Grafitatu

ALASINKATU 1-3
40320 JYVÄSKYLÄ
P. 010 328 2880
www.grafitatu.fi

Digipaino • Offsetpaino • Repropalvelut

"Kun haluat painoapua tarvitset Grafitatua!"

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

KAKKONEN-YHTIÖT

UHY TietoAkseli

Tulevaisuuden tilitoimisto

www.tietoakseli.fi

HYVÄN RAKENTAJA

MIKÄ ON SINUN TARINASI?

Tarinasi takana – Movya!

Tarjoamme asiakkaan brändin analyysistä ja todellisen palvelutarpeen selvittämisestä lähtevää digitaalista palvelumuotoilua sekä markkinointi- ja viestinnän strategista suunnittelua.

www.movya.fi

KIINTEISTÖJEN YLLÄPIDON AMMATTILAINEN

Midare

Kokonaisvaltainen ICT-ratkaisujen palvelutalo

MIDARELTA MYÖS METSÄSTYSTUOTTEET: mm. Tracker-pannat ja valjaat sekä yhteydet yhdellä käynnillä.

Ahjokatu 12, Jyväskylä
Puh. 020 792 4400, www.midare.fi

Kysy myös vaihtohyvytys!

Rakennusteollisuus

Talorakennus • Rakennustuoteteollisuus • Infra • Talotekniikkateollisuus
• LVI-tekniinen urakointi • Pinta • www.rakennusteollisuus.fi

Aisti kotisi puhtaus

O.K. AUTO OY

www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtautot.net

SILENTA®

vitreo

Puistojen ja arvokohteiden kalustaja

Kauppakatu 14 40100 Jyväskylä www.vitreo.fi office@vitreo.fi

"Puheenjohtaja - ehdotan Paviljonkia."

Koe erimakuiset kokoukset!

PAVILJONKI
JYVÄSKYLÄ

Osaaminen kilpailukyvyksi

jamk.fi

Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Kesäyön marssi 2020 Jyväskylä Järjestelyt poikkeusoloissa

Lepohetki Laajavuoren huipulla. MPK:n Hämeen soittokunta soitti ikivihreitä ja lempeä kesätuuli puhalsi. "Kyllä kelpaa"

Koronapandemian takia Kesäyön marssin järjestelyihin tehtiin merkittäviä muutoksia. Lähtöpaikkoja oli kaksi. Liikuntakeskus Buugista lähtivät 15, 25 ja 32 km ja Hotelli Albasta 10 ja 15 km matkat. Aikaisemmin järjestetty marssin avaus ja yhteinen verryttelyhetki jäivät ohjelmasta pois. Marssijat saivat lähteä reitilleen sitä mukaan kun olivat ilmoittautuneet. Näin jonotustilanteita ei päässyt syntymään. Suosituihin reitteihin oli 25 km, joka kiersi Palokka- ja Tuomiojärvet. Reserviläisille oli omat sarjansa 32 km ja 25 km.

Koronapandemian tuomat haasteet, kahden lähtöpaikan järjestelyt ja reittien suunnittelu oli melko haastavaa. Tapahtuman lähtöpisteet olivat ulkosalla – onneksi sää suosi järjestelyjä. Täällä on osaavia reserviläisiä ja maan-

puolustusjärjestöjen edustajia toteaa koulutuspäällikkö Ahti Piikki muistellessaan kuukauden takaista urakkaa. Mikä parasta marssin huoltoon osallistui 42 henkilöä.

– Ei heitä tarvinnut opastaa, porukka tuntuu osaavan hommansa ja hymyssä suin asioita hoidettiin.

Jyväskylän Pyöräilyseuran jäseniä pyöräili reittejä ennen marssia varmistaen, että reittien opasteet olivat paikoillaan. Pyöräilijöiden kanssa on jo käynnistetty suunnittelut, kuinka ensi vuonna marssitapahtumaan voitaisiin ottaa pyörämarssikin mukaan, kertoo Ahti Piikki.

– Marssi-illan pimetessä reserviläisjärjestöjen edustajien kanssa pohdittiin jo tulevan vuoden järjestelyjä ja sovittiin ajankohta. Laittakaa jo nyt kalenteriinne 14.8.2021 – silloin

taas marssitaan! Varaa aika kalenteriisi joko marssille lähtijäksi tai huoltoporukkaan!

Jyväskylän lisäksi Kesäyön marssi järjestettiin Vaasassa (8.8.), Mikkelissä (29.8.) ja Tuusulassa (5.9.). Ensi kesään siirtyi COVID19-epidemian takia Poriin, Joensuuhun, Rovaniemelle ja Tampereelle suunnitellut marssit.

– Voimme olla tyytyväisiä Jyväskylän tapahtuman onnistumiseen tässä haastavassa tilanteessa. Osallistujia marssille oli 172 ja kun siihen lisätään talkoolaiset ja soittokunta, niin päästään lähelle 240:ää. Mars-sijoita oli vain hieman enemmän Tuusulan tapahtumassa, totesi Piikki.

14.8.2021
Jyväskylä

Tekstit:

Eila Keinonen ja Ahti Piikki,
MPK ilmapuolustuspiiri

Kuvat: Eila Keinonen

Keittoa oli tarjolla ennen ja jälkeen marssin.

Huoltopisteitä oli noin viiden kilometrin välein.

Telttoja pystyyn ilmoittautumis- ja huoltopisteille.

Yli 700 kylttiä paikoilleen ja pois

Vettä ja mehua huoltopisteisiin.

Kesäyön marssissa testattiin ensimmäisen kerran kasvotuksien käyttöä. Onko maski tiiviimmin päässä tekemällä solmu kuminauhaan vai ilman solmua. Tällä betkellä MPK:n harjoituksissa maskien käyttö on suositeltavaa tilanteissa, joissa turvaväliä ei pystytä pitämään. Kurssilaiset tuovat kurssille pääsääntöisesti omat maskinsa.

Reserviläisille tarkoitetun 32 km:n reitin osallistujilla oli varustuksena maastopuku ja -lakki/baretti, varsikengät tai vastaavat sekä 5 kg:n kantamus. Reitti oli paikoin jyrkkä ja vaikea kulkuinen. Hyvin osallistujat suoriutuivat - viimeisetkin tulivat tuntia aikaisemmin maaliin kuin viime vuonna.

Soppaa isommallekin joukalle

Kuva: Pirkko Koskela

Ilmasotakoululle on saatu uusi pyörällä kulkeva kenttäkeitin. Tällä keittimellä voidaan valmistaa ruokaa isoissa tapahtumissa. Keittimen varustukseen kuuluu myöskin maastoon hyvin maastoutuva suojateltta.

MPK:n kursseilla ja reserviläisjärjestöjen tapahtumissa kenttäkeittimien käyttäjiltä edellytetään kenttäkeittimen käyttäjätutkinnon suorittamista. Tällainen koulutus järjestettiin Ilmasotakoulun ja MPK:n kanssa yhteistyössä 21. elokuuta reserviläisjärjestöille ja vapaaehtoisen maanpuolustuksen toimijoille.

Kenttäkeitinkurssin kurssinjohtaja toimi Kaija Koponen. Kurssille osallistujat edustivat Naisten Valmiusliittoa ja Maanpuolustusnaisia. Kurssin aikana tutustuivat keittimen ominaisuuksiin ja saivat käyttöön tarvittavan käyttäjäluvan.

Kuva: Jukka Valkeajärvi